

OMA'S VERHUIZING

C. TH. JONGEJAN - DE GROOT

OMA'S VERHUIZING

Rie
Reinderhoff

C. TH. JONGEJAN-DE GROOT

Oma's verbuizing

Met illustraties van Rie Reinderhoff

TWEEDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

INHOUD

	Blz.
1. Catrientje gaat bij oma op visite . . .	7
2. Bij oma	10
3. Het bezoek	13
4. Nog meer nare dingen	17
5. Catrientjes verlanglijstje	22
6. Catrientjes kamertje	27
7. Oma's verhuizing	31
8. Wat moeder zei	36
9. O, die Moortje	40
10. Moeder is boos	45
11. De verrassing	52
12. Catrientjes verjaardag	55
13. Wat oma vertelde	58
14. Een vrolijke middag met een droevig slot	62
15. Catrientje komt thuis	67
16. Van wie was die auto?	69
17. Catrientje doet een vondst	74
18. Slot	78

1. Catrientje gaat bij oma op visite

„Hè toe, moeder, het is al negen uur, pakt u oma's korfje nu in.”

„Ja, ja, ongeduldig Catrientje,” lachte moeder, „maar ik moet toch zeker eerst Fransje in zijn bedje leggen.”

„Oma zal zo ongerust zijn als ik er niet op tijd ben,” zei Catrientje. „Als ze weet, dat ik kom, zit ze al om halfnegen uit te kijken.”

Moeder had Catrientjes broertje nu weer in de wieg gelegd. Hij kraaide het uit van plezier in zijn schone bedje. Catrientje boog zich over de wieg en liet hem spelen met haar vinger.

„Fransje zal je missen vandaag, Catrientje. Je kunt nu niet met hem in 't zonnetje rijden.”

„Maar ik ga op mijn vrije zaterdag toch veel liever naar oma, hoor. Hè, fijn!” Catrientje klakte met haar tong.

Moeder hield het bordje flensjes, dat ze juist wilde inpakken, plagend omhoog: „Ik twijfel er niet aan of je zult er je deel wel van krijgen.”

Catrientje kreeg een kleur. Moeder moest eens weten hoe klein de portie was, die oma zelf nam. Het grootste deel was altijd voor haar.

Catrientje keek naar de dingen, die nog bij de flensjes werden gepakt. Een stuk van de cake, die moeder gebakken had. En een hoestdrankje, omdat oma wat kuchte de laatste tijd. En ook nog een paar knotten donkerblauwe wol.

„Maar die kan oma niet opeten en daar krijg ik dus niets van,” lachte Catrientje.

„Nee, maar die krijg je helemaal terug als ze er een mooi vestje van heeft gemaakt.”

„Hè, fijn!”

Oma kon zulke prachtige dingen breien. Voor Fransje had ze een roze pakje gemaakt met witte kabouters erop.

„Breit oma nu ook figuren in mijn vest, moeder?”

„Dat moet je maar met oma afspreken, babbelkous,” lachte moeder. „Denk eraan, dat je bij haar niet zo druk bent, hoor. Oma kan niet meer zoveel aan haar hoofd hebben.”

Zo stapte Catrientje weg. Aan haar arm droeg ze het korfje met boodschappen voor oma.

„Ik ben nu net Roodkapje,” dacht Catrientje. „Alleen heb ik geen rode muts op en er is ook geen wolf.”

„Woef, woef, woef.”

Hè, wat schrok Catrientje. De grote herdershond van bakker Van Heul op de hoek blafte haar aan alsof hij wilde zeggen:

„Als je soms een wolf nodig hebt om je te verslinden, dan kun je mij krijgen, hoor!”

Catrientje liep heel voorzichtig een paar passen verder. Als je hard liep, kwam die nare Roland zeker achter je aan. Maar toen ze zeker wist, dat Roland haar niet meer kon zien, zette ze het op een draf.

Want ze verlangde heel erg naar oma, die al naar haar uit zat te kijken.

2. Bij oma

„Heerlijk, dat je er bent, mijn kind.”

Catrientje had niet eens behoeven te bellen. Oma had de deur al opengetrokken, want Catrientje had goed geraden. Oma had haar al heel in de verte zien aan komen.

„O oma, heeft u de kachel al aan?”

„Een heel klein beetje, mijn kind, 't wordt al wat kil, hè! Zo, geef je manteltje maar hier en doe je muts af. En nu gaan we eens kijken hoe je moeder me weer verwend heeft.”

Terwijl oma het korfje leegmaakte, drentelde Catrientje rond in de kamers, die met het kleine keukentje oma's woning uitmaakten.

Oma had allemaal zulke leuke dingen. Een lage kast met een heel vreemde naam. Er zaten allemaal laden in met koperen handvaten en zijn ronde buikje glom zó, dat je je erin spiegelen kon.

Over die kast lag een witte loper, die oma zelf gehaakt had. Engeltjes, die een lint tussen zich in droegen, waren erin te zien. Misschien zaten er in die loper wel een miljoen steken. Op die loper stond een bronzen klokje. Een herdertje stond met een opgeheven stafje naast het klokje en tikte met zijn stokje op een bel om de uren aan te geven.

Er hoorden twee zijstukken bij. Een meisje dat op een schommel zat en dat echt kon schommelen, omdat het schommeltje aan kettinkjes hing. Aan de andere kant stond een jongetje dat een vis aan zijn hengel gevangen had en er lachend naar greep. Er waren nog veel meer mooie dingen. Er was het mooie koper

bij de haard, de doofpot en de turfbak, die oma zelf nog gebruikt had.

En aan de muur hingen schilderijtjes, die oma's moeder geborduurd had met fijne kruisjessteken. Er stonden jongetjes en meisjes op, die heel gek aangekleed waren. De meisjes hadden broekjes met kant aan, die onder de rokjes uitkwamen en de jongens een korte broek met lange, zwarte kousen.

En dan de kooi met de kanarie. Die kooi had opa zelf nog gezaagd. Hij had de vorm van een kleine villa met erkertjes en raampjes.

„Ziezo, Catrientje, nu gaan we eerst een heerlijk kopje chocolademelk zetten en dan gaan we in een breiboek kijken hoe we jouw vest zullen maken.”

„Krijg ik ook kabouters op mijn vestje, oma, net als Fransje?”

„Welnee, kind,” zei oma en haalde een patroonboekje te voorschijn. „We gaan voor jou heel wat anders uitzoeken. Jij bent te groot voor een kabouterpatroon. We zetten er bij jou een prachtig hert op.”

„O oma, kunt u dat heus?”

Oma knikte. „Je moet maar goed opletten op de handwerkles op school, dan kun je 't later zelf ook.”

Catrientje trok haar neusje op.

„Bij ons op school breien ze niet zulke fijne dingen.”

„Alle begin is moeilijk, mijn kind. Dacht je, dat ik met vesten begonnen was? Toen ik nog een klein meisje was, droegen alle mensen eigengebreide kousen en iedere middag als ik uit school kwam, moest ik een heel eind breien, voor ik op straat mocht spelen. Maar ik breide altijd hard, want in de kluwens had moeder steeds een verrassing verstopt.”

„Wat zat er dan in, oma?”

„Wel, soms een stuiver om in mijn spaarpot te doen of een ulevelletje, dat ik op mocht peuzelen of een stukje gom.”

Oma babbelde verder en vertelde van de tijd, dat ze nog een klein meisje was.

En Catrientje luisterde en knabbelde aan haar beschuitje en dronk van haar chocolademelk en keek hoe oma's ijverige vingers

al bezig waren de steken op de naald te zetten voor haar vest. Af en toe stond oma op en ging naar het kleine keukentje om in de pannetjes te roeren, die stonden te pruttelen op de petroleumstellen.

Wat er in die pannetjes zat? Catrientje wist het wel. Allemaal heerlijke dingen, waar ze zo van hield. Bietjes met spek en peer-tjes. Je kon ze al ruiken. O, 't was heerlijk om een dag bij oma te zijn.

En toen rinkelde de bel, de bel, die aan alle fijne dingen pardoos een einde maakte.

Wat was er dan met die bel?

3. Het bezoek

„Hè,” zei oma, „wie zou daar nu zijn? De bakker en de melkboer zijn al geweest. Ik ben niet gewend, visite te krijgen om deze tijd. Wil jij even de deur opentrekken, kleine meid? Maar doe voorzichtig aan, dat je niet van de trap valt.”

Catientje ging naar het trapportaal en trok glimlachend aan het touw, dat aan de buitendeur bevestigd was. Die oma was nu altijd bang voor ongelukken.

„Wie is daar?” riep ze.

„Mogen we even boven komen?”

Twee heren met grote tassen onder de arm stommelden de trap op, nadat ze heel goed hun voeten hadden geveegd.

Oma wachtte hen boven aan de trap al op en ging hun voor naar het zijkamertje aan de straat.

„Zo, zo, zijn we hier terecht bij de weduwe Reinders- van der Meulen?”

Oma knikte en zei zacht: „Catharina Maria.”

De heren namen een bundel paperassen uit de tas en begonnen te schrijven.

„Willen de heren een kop koffie?”

„Alstublieft,” zei één van hen, „en vindt u het goed, dat we even met u meelopen om in uw keukentje te kijken?”

Oma begreep er niets meer van. De heren bekeken niet alleen het keukentje, ze bekeken het hele huisje. Oma werd er zenuwachtig van. Ze legde telkens de hand tegen 't hart en dat deed ze altijd als er iets was waar ze zich angstig over maakte.

Toen de heren het huisje gezien hadden, begonnen ze weer te

schrijven, maar toen legde één van hen plotseling zijn vulpen neer en zei: „Tja, mevrouwjtje.”

Meer niet . . . en toen wist oma ineens, dat dit bezoek geen prettige boodschap voor haar had en begreep ze ineens waar die heren voor kwamen.

„Och, mijnheer,” zei ze. „U wilt toch niemand bij mij in huis laten wonen? Ik ben al zo oud.”

De heer schudde het hoofd en trommelde met zijn vingers op tafel en toen kwam de andere heer hem een handje helpen.

„Heeft u er nooit eens over gedacht in een rusthuis te gaan?”

„In een r . . .”

Oma moest zich vasthouden aan een van de stoelen. Toen zei ze gejaagd: „Ik wil niet naar een inrichting. Hier kunnen mijn kinderen mij net zo vaak bezoeken als zij willen en dan . . .”

„Mijn moeder is ook in een rusthuis,” zei één van de heren zacht.

„Ze heeft het er erg prettig.”

„Misschien kunt u bij één van uw kinderen ingaan?”

Pats!

Oma was zo geschrokken, dat ze één van de kopjes van haar mooie blauwe servies pardoes op de grond liet vallen.

„M . . . m . . . moet ik dan mijn huisje uit?”

De heren antwoordden niet rechtstreeks. Eén van hen zei alleen:

„Wij komen alleen maar eens even praten. Als u uw huis niet uit wilt, kunnen wij u niet dwingen, maar er heerst nog altijd woningnood. In dit huisje zou een gezin met twee kinderen kunnen wonen.”

Oma was gaan zitten en liet haar gevouwen handen op tafel rusten.

„Laat me toch hier wonen,” zei ze klagend. „Zo lang zal ik niet meer leven. Hier heb ik met mijn man gewoond. Hier heb ik hem verpleegd, toen hij ziek werd. Hier is hij uitgedragen.”

Oma hilde niet, maar het was net of je de snikken toch in haar stem kon horen. Catrientje werd er zo verdrietig van, dat ze zacht begon te schreien.

De heren waren opgestaan en hadden hun stoelen achteruit geschoven.

„Denk er maar eens over na, moedertje, en praat er eens over met uw kinderen.”

Ze reikten oma de hand en zeiden tegen Catrientje: „Dag, kleine meid, je bent zeker een kleindochtertje.”

Maar Catrientje antwoordde niet en borg haar handen op de rug. Die heren, die oma zo bedroefd kwamen maken, hoefden tegen haar niet zo vriendelijk te zijn.

Toen de deur in het slot gevallen was, legde oma haar hoofd in haar arm en snikte zacht. Catrientje ging naar haar toe en sloeg haar arm om oma's hals.

„Die nare kerels ook, oma. Nu u weet waar ze voor komen, hoeft u ze nooit meer binnen te laten. 't Is toch uw eigen huis.” Oma richtte zich op. Een weemoedige glimlach brak door haar tranen heen, toen ze zei: „Nee, kindje, zo heel eenvoudig is het niet . . . en dan, als God wil, dat ik plaats moet maken voor een gezin met kinderen, zal ik gehoorzaam zijn.”

God! Daar had Catrientje helemaal niet aan gedacht. Die kon wonderen doen. Die kon zo maar maken, dat oma haar huis niet uit hoefde.

„Ik zal de Here Jezus vragen of Hij wil maken dat u niet uit uw huis hoeft.”

Toen trok oma Catrientje naar zich toe.

„Stel je eens voor, mijn kind, dat de Here Jezus alle dingen, die niet prettig zijn, wegnam voor Zijn kinderen. Dan zou iedereen Hem wel willen dienen. Nee, we moeten Hem volgen zonder beloning en niet morren als Hij ons kastijdt.”

Maar oma was zo van streek, dat ze toch graag direct aan Catrientjes moeder wilde vertellen wat voor naars er was en daarom zei ze: „Kleed je aan, Catrientje, en loop even naar huis en vraag of je moeder zo gauw mogelijk komt.”

Catrientje keek verschrikt naar de klok. Even naar huis. Maar het was wel een halfuur lopen.

„Dan kan ik niet met etenstijd terug zijn,” zei ze zacht.

„Ik wacht wel op je met eten. Ik heb toch geen honger.”

Ja, maar Catrientje had wel honger. Ze rammelde gewoonweg.

„Wacht, neem een boterham mee in je hand,” zei oma.

Een boterham in haar hand en zo naar buiten. Nu kon je toch zien, dat oma helemaal uit haar doen was.

„Zal ik direct na 't eten gaan?” probeerde Catrientje nog even. Oma schudde het hoofd. „Je moeder moet zo gauw mogelijk weten wat er aan de hand is, mijn kind. Oma zal je niet wegsturen als het niet nodig is.”

Zo blij als Catrientje die morgen op stap was gegaan, zo verdrietig was ze nú. Ze keek er nors en ontevreden door. Haar hele fijne dag viel nu in duigen. Oma zou nu niet voorlezen. Oma zou nu niet meer breien aan het mooie vest.

Catrientje dacht helemaal niet aan het verdriet van oma. Catrientje dacht alleen maar aan haar eigen teleurstelling. Daarom stond haar gezichtje boos en nors.

Wat oma gezegd had over God was ze vergeten. Haar dag was bedorven en dat vond ze zo erg, dat ze aan niets anders meer denken kon.

4. Nog meer nare dingen

„Wat is dat nu, Catrientje, ben je daar al? Er is toch niets met oma?”

„Er zijn twee mannen bij oma geweest,” zei Catrientje, „die vroegen of oma niet naar een rusthuis wilde. Dan konden er andere mensen in haar huis. En nu moest ik naar u toe om het te zeggen. Ik moet gauw weer terug, want ik heb nog niet gegeten. Oma zou graag willen dat u dadelijk bij haar kwam.” Moeder was erg geschrokken.

„Maar vertel me er eens wat meer van. Wie heeft dat gezegd?” Catrientje vertelde nu van de heren, die bij oma waren geweest. Vader, die het verhaal mee had aangehoord, zei: „Maak je maar niet bezorgd, hoor. Als oma niet wil, hoeft ze heus haar huisje niet uit.”

Moeder vond, dat er raad geschaft moest worden, want dat oma er toch niet meer rustig zou wonen, als ze wist, dat er mensen waren, die haar huis zo dringend nodig hadden.

„’t Is het beste, dat ik oma’s zin doe en er vanmiddag even heen ga,” zuchtte moeder, „maar ik heb juist zo’n grote afwas staan en Fransje is zo onrustig.”

„Dan moet Catrientje je maar even helpen, ze is al zo’n grote meid.”

„Ik moet toch naar oma terug!” zei Catrientje. „Ik heb nog geen warm eten gehad.”

„Ja, dat is nu erg vervelend, ik zal je zo hard nodig hebben,” zei moeder. „Wij hebben vroeg gegeten, omdat vader weg moest; maar wacht, hier heb ik nog een heerlijk prakje hutspot voor je staan.”

„Oma heeft peertjes en bietjes en daar houd ik veel meer van!”

„Die bewaart ze wel voor je.”

„Maar oma zal zo ongerust zijn.”

„Vader wil dan wel even langs oma gaan om te zeggen, dat je tegelijk met mij meekomt.”

Tranen van teleurstelling sprongen in Catrientjes ogen. Zo werd haar hele dag verknoeid.

Moeder scheen helemaal niets van Catrientjes slechte bui te merken. Toen Catrientje haar eten ophad, reikte ze haar de theedoek en begon af te wassen.

„Fijn, dat Fransje nog zo stil is, hè, dan kunnen wij lekker saampjes opschieten.”

't Leek wel of Fransje moeders opmerking gehoord had, want meteen begon hij te huilen.

„Dat is nu jammer,” zei moeder. „Nu moet ik je broertje eerst helpen. Zou jij even alleen af kunnen wassen?”

Catrientje gromde wat terug. Toe maar, nu moest ze dat nare werk ook nog alleen doen.

Onverschillig plonsde ze het vaatwerk in het waswater en viste het er dan uit om het op het aanrecht te zetten.

„Voorzichtig aan, hoor meisje.”

Moeders waarschuwing kwam al te laat. Hoe het was gekomen, wist Catrientje niet, maar er rinkelden drie kopjes op de grond. Eén kapot en twee beschadigd.

„Ga maar weg,” zei moeder, die een kleur van zenuwachtigheid had. „Let jij maar op Fransje, als je dat tenminste kunt, dan was ik wel verder af.”

Met een bedrukt gezicht stond Catrientje bij de tafel, waar Fransje lag te kraaien op zijn kussen en naar zijn grote teen greep. Toen hij zijn zusje zag, begon hij zo hard te trappelen met zijn voetjes, dat hij er bijna af rolde. Dáár was Catrientje, die zulke fijne spelletjes met hem kon doen. Maar Catrientje deed geen spelletjes. Mokkend stond ze bij Fransje en zorgde alleen dat hij niet van de tafel viel. En toen moeder klaar was met de afwas en Fransje begon te verschonen, bleef ze niet, net als anders, bij moeder kijken, maar ging voor het raam staan en tekende figuurtjes op de beslagen ruit.

Fransje maakte kleine ontevreden geluidjes en moeder zei: „Ben je niet te spreken over je zusje, kleine vent? Ik ook niet, hoor. Catrientje denkt vandaag alleen maar aan zichzelf.”

Catrientje deed of ze moeders grapje, dat natuurlijk voor haar bestemd was, niet hoorde. Ze was blij, toen ze een uur later naast Fransjes wagen stapte. Nu zou ze gauw bij oma zijn en dan zou de gezelligheid weer beginnen.

De deur was niet opengetrokken, dus oma had niet eens zitten uitkijken.

„Dan moet oma wel erg bedroefd zijn,” zuchtte moeder.

Ze belde aan en Catrientje hielp moeder de wagen met het slapende kindje beneden in de gang zetten. Daar kon het rustig doorslapen.

Oma wachtte hen al boven aan de trap op en schreide, toen ze haar dochter zag. Moeder sloeg de arm om haar schouder.

„Huil maar niet, hoor oude lieverd,” zei ze. „Als u niet wilt, kan niemand u dwingen uit uw huis te gaan. Maar nu het toch ter sprake komt, wij hebben het er al eens over gehad, dat u eigenlijk bij ons moest komen wonen. Het wordt zo langzamerhand tijd, dat er eens voor u gezorgd wordt. U wordt ook een dagje ouder.”

Oma zou bij hen in huis komen!

Catrientje kreeg een kleur van blijdschap. Maar dan was er ook geen reden om bedroefd te zijn. Dan zou alles veel fijner worden dan nu. Oma voorgoed in huis. Catrientje zou altijd verwend worden met heerlijke dingen en fijne verhalen.

„Je hebt zelf je kamers zo hard nodig, m'n kind,” zei oma zacht.

„Je haalt je zoveel last op de hals.”

„Dat geeft niets,” zei moeder, die al sprekend haar hoed en mantel afgelegd had. „U komt zo vlug mogelijk met pak en zak naar ons toe.”

„Och, m'n kind.” Oma huilde en lachte en wilde thee inschenken, maar moeder duwde haar in haar stoel terug.

„Zo, nu houdt u zich eens kalm.”

„Laat ik dan alleen even voor Catrientjes peertjes mogen zorgen. Ik heb ze warm gehouden in de oven.”

Catrientje trok een stoof bij oma's stoel en prikte één voor één de peertjes aan haar vorkje.

Hè, wat lekker was dat! Telkens zo'n zacht, naar kaneel smakend stukje op je tong te laten smelten.

En toen gooide Frans weer roet in het eten. Die begon te jengelen, toen Catrientje nog maar een paar peertjes op had.

„Catrientje, ga jij even naar beneden. Als hij jou ziet, is hij weer stil.”

Slok, slok. Alle lekkere peertjes moesten achter elkaar naar binnen gewerkt worden.

Bah. Catrientjes gezichtje betrok alweer. Terwijl het hier zo gezellig was, kon zij op de trap gaan zitten bij de kinderwagen. En tot overmaat van ramp hield Fransje ook niet op met schreien toen hij haar zag, en toen kwam moeder en zei, dat ze maar buiten in het zonnetje moest gaan wandelen.

Wéér buitengesloten van de gezelligheid. Catrientje reed lusteloos de wagen op en neer en keek af en toe naar boven, naar de ramen van oma's kamer.

Fransje, die Catrientjes vrolijke lach weer miste, begon te huilen.

Catrientje trok ongeduldig aan de bel en riep door de brievenbus, dat Fransje niet stil wilde zijn.

Moeder boog zich uit het raam en zei, dat Catrientje best wist wat ze in zo'n geval doen moest. Wat babbelen tegen Fransje en wat spelletjes doen van kiekeboe.

Gelukkig hervatte Fransje zijn middagslaapje en Catrientje trok weer aan de bel.

„Fransje slaapt weer, moeder!”

Maar toen kwam moeder naar beneden en zei boos tegen Catrientje: „Ik wilde, dat je oma en mij nu eens rustig liet praten en niet ieder ogenblik aan de bel hing. Als we Fransje naar binnen halen, wordt hij weer wakker.”

„Maar het is mijn fijne dag bij oma,” stribbelde Catrientje tegen. Moeder knikte.

„Ja, 't is jouw dag. Je moet alleen om jezelf denken en helemaal niet aan oma. Ze ziet wel in, dat het beter is bij ons te komen

wonen, maar toch vindt ze het verdrietig hier weg te gaan.”
Oma verdrietig! Wat kon er nu voor naars aan zijn om bij hen
in huis te komen?

Catrientje moest vreselijk lang heen en weer wandelen, maar
ze durfde niet meer aan te bellen. Als oma en moeder haar
dan helemaal vergaten, kon het haar ook niet meer schelen om
boven te zijn. Al het fijne van de dag was weg.

5. Catrientjes verlanglijstje

Klop . . . klop . . . klop . . .

Wat was dat voor lawaai?

Catrientje knipperde onrustig met haar ogen en werd wakker.

Hoe laat zou het zijn? Zou ze al op moeten staan?

Ze wipte uit bed en trok de gordijnen open. Het was nog niet eens helemaal licht buiten. Dan was het ook nog erg vroeg.

Daar stak moeder het hoofd om de deur.

„Ben je wakker geworden, Catrientje? Vader was ook al zo vroeg aan 't lawaai maken. Hij moest haken in de kleerkast slaan voor oma's kleren. 't Is pas halfzeven, hoor, kruip er nog maar lekker even onder.”

Dat liet Catrientje zich geen tweemaal zeggen. Ze kroop lekker diep weg en trok de dekens op tot aan haar kin. Slapen kon ze niet meer, maar dat was niet erg, want er waren zoveel fijne dingen om aan te denken.

Allereerst was daar oma's komst volgende week. Vader en moeder waren er nu al druk voor. Telkens haalde vader al wat klein verhuisgoed bij oma weg. Kleren en snuisterijen, die erg breekbaar waren. 't Herdertje, dat met zijn stafje sloeg, stond ook al hier. En dan was er nog Catrientjes verjaardag over veertien dagen. Ze moest nu al bedenken wat ze op haar verlanglijstje zou zetten.

In ieder geval wilde ze een mooi boek vragen, en verder . . . schrijfpapier.

De meisjes op school hadden het ook. Sommigen hadden papier met gekleurde plaatjes erboven en anderen hadden effen papier, waarop aan de bovenkant de voorletter van hun naam

stond. Die letters kon je erbij kopen in een enveloppe. Voor haar zou dat een C moeten zijn.

Waarom ze zo graag eigen postpapier wilde hebben? Dan kon ze fijn brieven schrijven naar tante Kate, die in Amerika woonde. Wie tante Kate was?

Dat wist Catrientje zelf eigenlijk ook niet goed. Ja, ze wist natuurlijk wel, dat ze een zuster van vader was, en waar ze woonde, maar hoe ze daar woonde en wat ze uitvoerde, wisten ze eigenlijk geen van allen. Want tante Kate stuurde wel eens pakjes met allemaal fijne dingen, maar de briefjes die ze erbij schreef, waren kort. Ze was als verpleegster naar Amerika gegaan en ze had weinig tijd om te schrijven.

„Dat is maar een uitvlucht,” had vader gezegd, „Trien heeft nooit veel zin in schrijven gehad. Ik weet nog hoe ze vroeger thuis te keer ging, als ze eens aan een oom of tante moest schrijven. Het is een wonderlijke, hoor, die tante van jou.”

Vader noemde haar altijd tante Trien. Zo was ze vroeger genoemd naar oma, net als Catrientje. Later had ze onder haar brieven de naam Kate gezet. Dat was de Engelse naam voor Catrien, had de juffrouw op school gezegd.

„Aanstellerij,” had vader gebromd, maar ze vonden het allemaal toch wel leuk af en toe eens een pakje te ontvangen.

Wat er in die pakjes zat?

Allemaal fijne dingen: chocolade en speelgoed. O, en nog veel meer. Ook kleren.

En dan de fijne gordijnen die voor de ramen van haar kamertje hingen. Gordijnen met vogels en bloemen erop. Zulke mooie had niemand op school.

Tine van Loon, haar vriendinnetje, had zelfs helemaal geen eigen kamertje. Die sliep met haar zes broertjes en zusjes op zolder. Tine vond dat helemaal niet erg. Ze vertelde altijd van de fijne dingen die je op zolder kon doen. Zo maar uit je bed op de schommel stappen in de vroege morgen en verstopperij doen. Achter de kisten kon je je zo fijn verstoppen.

Maar zij was toch blij, dat ze zo'n fijn kamertje had. En als ze jarig was en ze net als anders klasgenootjes mocht vragen,

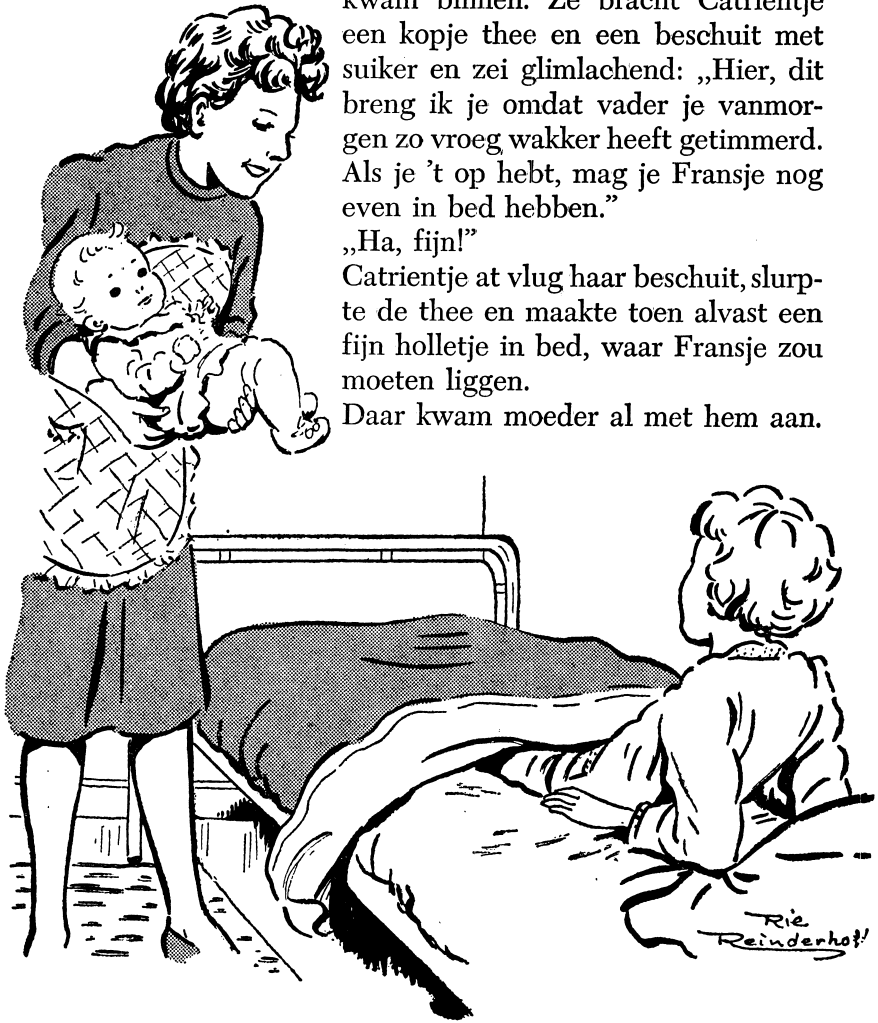
zouden ze allemaal kunnen zien hoe gezellig haar kamertje was en dat ze niet opgeschept had over de gordijnen. O ja, en dan was ze ook van plan op haar verlanglijstje te zetten, of Tine's avonds voor één nachtje bij haar mocht blijven slapen. Moeder zou dat vast wel goedvinden en . . .

Daar ging de deur open en moeder kwam binnen. Ze bracht Catrientje een kopje thee en een beschuit met suiker en zei glimlachend: „Hier, dit breng ik je omdat vader je vanmorgen zo vroeg wakker heeft getimmerd. Als je 't op hebt, mag je Fransje nog even in bed hebben.”

„Ha, fijn!”

Catrientje at vlug haar beschuit, slurpte de thee en maakte toen alvast een fijn holletje in bed, waar Fransje zou moeten liggen.

Daar kwam moeder al met hem aan.

Hè, wat rook hij lekker naar zeep. Hij kwam zo uit zijn badje. „Niet te druk maken, hoor Catrientje. De kleine vent heeft zijn flesje nog niet lang geleden opgedronken en dan moet hij rustig zijn.”

Heerlijk stil lag Fransje bij zijn zusje. Hij sabbelde op zijn duimpje en keek rond of hij wilde zeggen: „Nou zeg, wat heb jij toch een fijne dingen op je kamertje.”

Maar lang keek hij niet, want het badje en het flesje hadden hem slaperig gemaakt. Hij begon heel grappig te draaien met zijn oogjes.

„Wij zullen hem gauw in zijn wiegje bergen, de kleine man,” zei moeder en haalde hem weer weg.

Catrientje wipte toen ook uit bed. 't Was nog wel vroeg, maar dat hinderde niet. Ze kon zich lekker op haar gemak aankleden en lang over haar boterhammen doen. 't Was 's morgens altijd gezellig in de kamer met het brandende theelichtje onder de theepot en de gezellig-gedekte tafel.

Maar o wee. Catrientje schrok, toen ze de kamer binnenkwam. Van gezelligheid was helemaal niets te bespeuren. De meubels stonden kriskras dooreen en de tafel stond vol met glaswerk uit de kast.

„Hè bah, waar moet ik nu zitten om te eten?” morde Catrientje.

„Je moet vanmorgen maar in de keuken eten aan 't kleine tafeltje,” zei moeder, „en kijk niet zo oorwormachtig. We moeten toch plaats maken voor oma's boeltje; dat geeft wat rommel.” Vlak voordat Catrientje naar school ging, drukte ze moeder haar verlanglijstje in de hand.

„Alstublieft, moeder, hier staat wat ik graag zou willen hebben op mijn verjaardag.”

Moeder stond boven op het trapje en nam lachend het lijstje aan.

„'t Is maar goed, dat je verjaardag nog even duurt, meisje.” Toen stopte moeder het verlanglijstje in haar schortzak en ging door met het zepen van de kast.

„Bah, wat ongezellig.”

Ontevreden met haar tas slingerend, stapte Catrientje naar

school. Ze was nog lekker vroeg. Ze kon best Tine gaan halen. „O zeg, wat heerlijk, dat je op me wacht, maar ik moet even Heintje zijn pap voeren.”

Ja, die Tine moest altijd karweitjes opknappen. Dat kwam omdat ze zoveel zusjes en broertjes had.

Zou Tine wel gemist kunnen worden op de morgen, dat ze bij haar zou slapen? Ze zou het direct vragen, of nee, toch maar even wachten. Je kon nooit weten of vader en moeder het wel goedvonden. Ze zou het vanmiddag nog vragen.

6. Catrientjes kamertje

Op een holletje kwam Catrientje uit school naar huis. Nu had moeder haar verlanglijstje zeker gelezen en nu zou ze weten, of Tine bij haar mocht slapen op haar verjaardag.

De boel zou nu ook wel weer aan kant zijn.

Maar dat viel tegen, hoor. Alles stond nog in de grootste wanorde dooreen en moeder liep rond met een grote witte spat op haar neus.

„Ha fijn, pannekoeken vanmiddag,” juichte Catrientje.

„Pannekoeken?” herhaalde moeder verwonderd.

Catrientje nam het keukenspiegeltje van de muur en liet moeder erin kijken.

„O heden, dat is een kalkspet,” schrok moeder. „Ik heb de kast gewit.”

„Wat eten we dan?” vroeg Catrientje.

„Wat we eten?” zuchtte moeder. „Ik heb nog geen groente in huis. Haal maar een pond zuurkool bij de kruidenier. Die verhuizing . . . die verhuizing.”

Als een pijl uit de boog holde Catrientje naar Mertens de kruidenier, die om de hoek woonde, en deed haar boodschap.

En zo kwam het, dat het verlanglijstje van Catrientje pas ter sprake kwam, toen de dampende zuurkoolstampot al op tafel stond.

Vader was ook thuisgekomen. Hij grapte lachend tegen Catrientje: „Vanavond komen we niet thuis, hè! Wij kunnen niet wennen in zo'n rommel. Ik zoek een hotel en jij gaat maar slapen bij een vriendinnetje.”

„O ja, moeder, mijn verlanglijstje! Hebt u het al gelezen?”

Moeders gedachten waren zo ver weggedwaald, dat ze niet eens zo gauw begreep wat Catrientje bedoelde.

„In uw schortzak hebt u het geborgen, moeder.”

Verschrikt voelde moeder in haar zak en zei toen: „Och, wat spijt me dat nu, meiske, ik heb in de drukte om je hele lijstje niet meer gedacht en het vanmorgen weggegooid, omdat ik dacht, dat het een bekrabbeld stukje papier van mezelf was.”

„O, o, wat erg, nu kan Catrientje helemaal niets meer voor haar verjaardag krijgen,” plaagde vader.

„Ik weet alles nog wel uit mijn hoofd, hoor,” lachte Catrientje.

„Een mooi boek en schrijfpapier om aan tante Kate te schrijven en . . . en . . .” — ze stak haar arm vleiend door die van haar moeder — „ik zou zo graag willen, dat Tine op mijn verjaardag bij me mocht slapen.”

„En je hebt maar een éénpersoonsbed,” weifelde moeder.

„We kunnen er gemakkelijk samen in slapen,” zei Catrientje.

„Als Fransje naast me ligt, blijft er altijd nog zoveel plaats over.”

„Maar dan slaapt Catrientje niet meer op haar kamertje, want dan is oma er toch al,” zei vader.

Lachend keek Catrientje naar vader. Die vader moest toch altijd grapjes maken.

Maar vaders gezicht stond heel ernstig en moeder zei: „Ja, dat is waar ook. Dat moeten we onze kleine meid nog zeggen. Ik heb er even mee gewacht, omdat ik wist, dat ze het niet prettig zou vinden.”

„Catrientje houdt toch heel veel van oma en ze zal het best voor haar overhebben haar kamertje af te staan,” vond vader.

„Maar waar moet ik dan slapen?” riep Catrientje ongerust.

Vader sloeg zijn arm om haar heen. „Jij krijgt een fijn kamertje op zolder. We zullen het behangen en mooi schilderen ook. Ik zal het zelf voor je maken. Dat kan natuurlijk niet op stel en sprong en daarom zul je het de eerste tijd niet zo gezellig hebben op dat nieuwe kamertje.”

„Oma kan toch . . . kan toch . . .”

Catrientje hield midden in de zin op. Ze kon toch niet zeggen, dat oma best naar zolder kon gaan.

„Jouw kamertje is het meest geschikt voor oma,” zei moeder zacht. „Ze hoeft dan geen trappen te lopen en ze kan zich gemakkelijk wassen aan de vaste wastafel.”

Het huilen stond Catrientje nader dan het lachen. Weg van haar mooie kamertje. Helemaal naar die grote zolder, waar het zo ongezellig was.

„Ik weet wat fijns,” zei moeder. „Je mag Tine met je verjaardag twee nachten vragen in plaats van één.”

Catrientje schudde treurig het hoofd. „Ik had het fijn gevonden op mijn kamertje en . . . mijn gordijnen raak ik nu ook kwijt,” bedacht ze opeens.

Moeder begreep wel waarom Catrientje nu aan haar gordijnen dacht. Zij begreep wel, dat Catrientje haar mooie knusse kamertje aan Tine had willen laten zien.

Voor Catrien naar school ging, trok moeder haar dicht naar zich toe.

„Hoor eens, meisje,” zei ze zacht, „dat van je kamertje is erg naar voor je — ik weet het wel, maar zul je daar niets van laten merken aan oma? Oma heeft al zo’n erg verdriet, omdat ze haar huisje gaat verlaten. We moeten alles doen om het haar hier prettig te maken, en je zult zien, dat vader op zolder een even fijn kamertje voor je timmert als je nu hebt.”

Toen Catrientje weg wilde stappen, hield moeder haar opnieuw tegen.

„Dat is waar ook. Je moet aan de juffrouw vragen of je woensdag vrij mag hebben. Op die dag verhuist oma en dan zal ik je erg nodig hebben. Er is maar een halve dag school. Je verzuimt niet veel.”

De juffrouw van school stuurde Catrientje naar de hoofdonderwijzer en die legde zijn hand op haar hoofd: „Wel, wel, wat hoor ik daar? Komt die lieve oude dame bij jullie inwonen? Ja, ja, ik ken haar wel. Ze kwam je vroeger wel eens uit school halen. Dat is heerlijk voor je, Catrientje. Ja, hoor, daarvoor mag je vrij hebben.”

Onder de leesles dwaalden de gedachten van Catrientje telkens af. Het was toch fijn, dat oma bij hen kwam en dan moest ze

het niet zo erg vinden, dat ze haar kamertje zou moeten afstaan.
„Catrientje, wil je opletten? Als ik je nu een beurt gaf, zou je helemaal niet weten waar we zijn,” waarschuwde juf.

Zuchtend keek Catrientje in haar boek.

Goed, ze zou zonder morren naar zolder gaan en oma niet laten merken hoe naar ze het vond. Het was maar goed, dat ze Tine nog niets gezegd had over die logeerpartij. Want daar vond ze nu echt niets meer aan.

7. Oma's verhuizing

„Oma moet één dag voor de verhuizing maar bij ons komen, dan zit ze niet in de rommel.”

Dat had moeder gezegd, maar oma had heftig haar hoofd geschud.

„Een kapitein verlaat zijn schip toch ook niet het eerst,” had ze gezegd met een weemoedig lachje. „Bovendien kan ik de verhuismannen toch niet op een droogje laten zitten.”

„Goed dan,” had moeder geantwoord. „U mag nog koffie zetten, maar dan moet u weggaan.”

„Mag ik naar oma toe op de verhuisdag?” had Catrientje gevraagd.

„Eigenlijk had ik jou bestemd om op Fransje te passen,” had moeder gezegd, „maar het is misschien beter om je naar oma te sturen. Het geeft haar nog wat afleiding. Jullie kunnen dan samen naar huis komen.”

„Maar hoe moeten we hier komen, oma kan toch niet zo'n eind lopen?”

„We maken een fijn plaatsje in de verhuiswagen voor jou en oma,” had vader geplaagd. „We zullen jullie wel warm inpakken. Je zult eens zien hoeveel bekijks je hebt.”

„Dat kan niet,” had Catrientje gezegd, „maar hoe moeten we dan hierheen komen?”

„Dat is een verrassing,” had moeder met een geheimzinnig glimlachje geantwoord.

En toen had Catrientje het wel zo half en half begrepen: er zou vast een taxi komen voor oma en haar.

Samen met oma in een taxi. Heerlijk zou dat zijn!

De verhuisdag was aangebroken.

Lekker warm ingepakt stond Catrientje op vader te wachten. Ze zouden samen naar de verhuisman gaan, die dicht bij hen woonde, misschien konden ze meerijden.

De verhuiswagen was echter al weg. Er ging wel een heel grote verhuisauto de kant van oma op en daar mochten ze toen in meerijden.

Hè, wat een heerlijk tochtje. Vader ging bij de chauffeur zitten, maar Catrientje kroop achterin. De wagen was zo groot, dat je er tijdens het rijden gewoon in heen en weer kon lopen. Jammer, dat ze er zo gauw waren.

„Kijk,” zei vader, „de verhuiswagen staat al voor. Ga jij maar gauw naar oma toe.”

De deur stond wagenwijd open. Langs de kale trap klotste Catrientje naar boven. Oma zat al te wachten in het kleine, ontredderde keukentje. Ze had toch nog een lekker boterhammetje klaarstaan voor Catrientje. En een beker melk.

„Wat lijkt het hier nu groot, oma.”

Oma knikte. Ze streek zenuwachtig langs haar mooie zwarte jurk.

„’t Valt niet mee, kind, om weg te gaan. Vijfentwintig jaar heb ik hier gewoond.”

„Zo, moeder, al kant en klaar?” Vader begroette oma hartelijk.

„Maak u maar geen zorgen, hoor! Alles komt terecht.”

Terwijl oma voor koffie zorgde, liep Catrientje door het huis.

Nu zag je pas hoe mooi het behang vroeger was geweest. Heel donkergroen met rode bloemen. Catrientje had altijd gedacht, dat het behang lichtgrijs was geweest met roze rozen.

En wat lag er een roet en spinrag achter de haard. En oma was altijd zo netjes geweest. Je zag er ook niets van als alles op zijn plaats stond.

„O, oma, de kanarie, moet hij ook in de verhuiswagen?”

„Pietje gaat met mij mee,” zei oma, „het arme diertje, het is zo onrustig.”

Catrientje mocht het angstig fladderende diertje een klontje suiker geven.

Oma schonk koffie en daar werden ze weer een beetje warm van. Een lekker stuk peperkoek sneed ze er nog bij. Terwijl oma de koffiepot en de kopjes inpakte, stond Catrientje voor de grote kale ramen en keek naar beneden.

„Oma, er houdt een auto stil.”

En toen begreep Catrientje, dat het de taxi was, waarin ze samen met oma naar huis zou rijden. Ze begon te dansen van plezier.

Maar ze was niet meer zo blij, toen ze naar oma keek. Die dwaalde voor 't laatst door het huis en och, wat keek ze verdrietig.

„Dag, lief huis,” zei ze zacht.

„O oma, de kanariel!”

Oma ging naar de kooi en lichtte die van de haak. Ze legde een doek over de tralies.

„Zo, Piet, wees maar rustig. Je gaat met de vrouw mee. Je zult gauw genoeg gewend zijn.”

De chauffeur hielp oma instappen. Catrientje wipte aan de andere kant naar binnen. En toen ging het naar huis.

O, het was heerlijk om in een auto te zitten en door het raampje te kijken naar al de mensen daarbuiten.

Toen ze bij huis kwamen, stond moeder hen al op te wachten. Ze knuffelde oma en zei: „Welkom, mijn lieve schat. We zijn blij, dat u er bent, hè Catrientje?”

Maar in de opening van de deur zat er nòg één te wachten. En die was ook blij, dat oma kwam. Die keek naar het kooitje en likte zijn snorharen vast en zwiepte al met zijn staart alsof hij zeggen wilde: „Ha, ha, een boutje. Dat is heerlijk.”

Dat was Moortje, de poes.

Oma gaf een gilletje, toen ze hem zag en Catrientje vloog op hem af en nam hem op.

„Lelijke moordenaar, we zullen jou in de gaten houden,” riep ze.

„De poes, dat is waar ook, daar heb ik helemaal niet aan gedacht,” schrok moeder. „Zorg, dat hij buiten blijft, Catrientje. Een poes en een vogel gaan niet samen.”

Verongelikt ging Moortje zich voor het raam zitten wassen en keek knipogend naar binnen of hij wilde zeggen: „Wacht maar. Jullie met je gezelligheid en je kopjes koffie met koek. Ik krijg mijn prooi wel.”

8. Wat moeder zei

Maar nu was het binnen niet zo gezellig meer. Oma's meubels waren gekomen en stonden nu kriskras dooreen in het huis van Catrientjes moeder.

Vader en de verhuismannen sjouwden de meeste stukken naar de zolder, maar veel kleingood kwam naar de kamer. Het waren stuk voor stuk herinneringen voor oma... Dat mooie waterstel had ze gekregen, toen ze veertig jaar getrouwd was... en dat presenteerblaadje... och, dat had tante Trien uit Amerika cadeau gedaan.

Grote tranen lekten op haar geaderde handen.

Een, twee, drie had moeder alle snuisterijen opgepakt en weggeborgen.

„Ziezo, omaatje, nu pakken we vanmiddag de boel verder uit. U gaat rusten in uw kamertje, dat heerlijk aan kant is, en als u opstaat, is onze huiskamer ook weer gladjes.”

„Maar mijn slaapkamer is nog niet gladjes. Daar staat alles nog door elkaar en dat zal nog wel een poosje duren ook,” zei Catrientje met spijtige stem.

Oma keek verdrietig op.

„Och, dat is waar ook. Ik heb jou zeker van je kamertje verdreven.”

Moeder had Catrientje met een doordringend verwijtende blik aangekeken, alsof ze wilde zeggen: „Is dat nou aardig van je, Catrientje, om nu de aandacht te vestigen op dat offer van jou?”

's Middags aan tafel was het weer echt gezellig. Oma had wat mee helpen zorgen in het kleine keukentje en dat had haar wat afleiding bezorgd.

Toen oma in bed lag, hielp Catrientje moeder met de afwas, die heel groot was. En daarna moest Fransje geholpen worden. Toen Fransje in zijn wiegje lag, zei moeder: „En nu gaan we eens een kijkje op zolder nemen. We zullen eens zien of jij daar van nacht slapen kunt.”

O ja. Catrientje kon slapen. Haar bedje stond helder en blank gespreid vlak voor het zolderraam.

Maar de meubels stonden er nog kriskras dooreen en die konden niet opgeruimd worden.

„Jammer,” zuchtte Catrientje.

En toen zei moeder – en haar stem klonk heel ernstig: „Wij moeten eens samen praten, Catrientje, nu oma bij ons in huis gekomen is.”

„Ja, ik vond het heerlijk,” zei Catrientje.

Moeder knikte: „Ja, dat is ook heerlijk, maar toch zullen er vaak dingen gebeuren, die niet prettig voor je zijn en die je ter wille van oma zult moeten aanvaarden, zonder het oma te laten merken.”

„Mijn kamertje bedoelt u, hè?”

Moeder knikte.

„Maar vader zal toch een nieuw kamertje voor mij timmeren?”

„Kijk, Catrientje,” zei moeder. „Vader zal natuurlijk een nieuw kamertje voor je maken, maar je moet niet denken, dat alles waar je ter wille van oma afstand van doet, je vergoed kan worden.”

Catrientje antwoordde niet. Ze begreep eigenlijk nog niet goed wat moeder bedoelde.

Moeder trok haar dicht tegen zich aan.

„Om te beginnen is daar Moortje, de poes . . .”

Catrientje rukte zich los en sprong op.

„O, maar Moortje wil ik niet missen.”

„Dacht je dan, dat ik het prettig vind hem te missen, Catrientje? Maar wij moeten kiezen: de kanarie of de poes. Allebei kan niet.”

„We kunnen Moortje toch buiten de kamer houden waar Pietje zit!”

„Geloof je eerlijk, dat dat kan? Moortje is zo slim, zo erg slim. Hij weet al lang waar zijn prooi verblijf houdt.”

„Maar de eerste keer, dat hij Piet iets doet, zullen we . . .”

„Die kans mogen we hem niet geven, Catrientje. Hij ziet in oma's vogeltje een lekker boutje en dat praten we hem niet uit zijn kattehoofd.”

Catrientje glimlachte om moeders grapje. Toen zei ze verdrietig:

„Wat moeten we dan met Moor?”

„Ik heb wel een plannetje,” zei moeder. „Je weet, dat Moor dikwijls op de muizenjacht gaat bij bakker Van Heul op de hoek. De bakker heeft me een poos geleden al eens gevraagd of ik Moor niet helemaal zou willen missen. Ik zal vragen of hij daar nu voorgoed mag zijn, dan kun je hem net zo vaak bezoeken als je wilt.”

„Maar hij zal niet meer van mij zijn.”

„Denk aan het offer, Catrientje!”

Catrientje knikte langzaam.

„Eén ding moet je me beloven, meisje, je moet Moor niet meer hier in huis laten. Het zal wel even moeilijk zijn, maar omdat hij zijn tehuis al half en half bij de bakker heeft, zal hij hier niet al te lang smeken om binnengelaten te worden. Hij zal zijn plaatsje bij de warme oven wel gauw weten te vinden. En nu gaan we opschieten, Catrientje. Je zult eens zien hoe gezellig het wordt als de boel allemaal aan kant is.”

Achter moeder liep Catrientje naar beneden.

„Sst voor oma,” waarschuwde moeder.

Maar Fransje hilde en die liet zich niet sussen, omdat oma sliep.

„Wil ik buiten gaan rijden met Fransje, moeder?”

Moeder knikte. Nu kon ze toch wel merken, dat Catrientje begrepen had wat ze haar gezegd had.

Wandelen met Fransje vond ze heus niet zo prettig. Ze las veel liever in een mooi boek, of ze hielp moeder wat, maar ze begreep heel goed, dat het stil moest zijn in huis voor oma.

Fransje zat als een wit ijsbeertje in zijn wagen. Hij had een jasje aan en een muts op van witte wol. Hij legde zijn hand-

jes met de wit-pluchen wantjes op de schapevacht, alsof hij wilde zeggen: „Ben ik niet precies een prinsenkind?”

Dat vond Catrientje ook.

Ze knikte haar broertje toe en liet de belletjes van zijn rammeelaar rinkelen en vroeg: „Rijdt Catrientje nou niet fijn met je, kleine schat?”

En ze was er erg trots op, als de voorbijgangers nog eens omkeken naar het leuke wit-wollen mannetje.

Het was dan toch maar haar broertje!

9. O, die Moortje

Catrientje schrok wakker, keek om zich heen en wreef zich de ogen uit. Waar was ze? . . .

O ja, ze wist het al. Ze lag op zolder, omdat oma op haar kamer-tje sliep. Ze rekte zich eens uit en keek om zich heen. Nu vond ze het niet zo erg meer om hier te slapen. Het was overal licht en je kon zien wat er om je heen stond.

Oma's ladekast en oma's tafel en stoelen. Die leken nu veel kleiner dan in oma's huis. Gisteravond had ze het wel een beetje griezelig gevonden, hoor. Zo helemaal alleen op die grote zolder. En die meubels hadden bij het licht van de maan grote monsters geleden. Och, wat had ze verlangd naar haar eigen lieve kamertje beneden, waar ze zo dicht bij vader en moeder en Fransje sliep.

En toen had ze geroepen, dat ze zo'n dorst had. Alleen maar om vader of moeder even bij zich te hebben. En moeder was gekomen. Ze was op de rand van haar bed gaan zitten, en nadat Catrientje gedronken had, was ze nog niet direct weggegaan.

„Catrientje,” had ze gevraagd, „had je werkelijk dorst of vind je het een beetje naar hier en kun je daarom niet slapen?”

Catrientje had toen eerlijk bekend, dat ze een beetje bang was geweest. Voor moeder kon je zulke dingen toch niet verbergen.

„Maar . . .” zei moeder, „je hebt toch in je avondgebed gevraagd of de Here Jezus vannacht over je wilde waken?”

Catrientje had geknikt. Ja, ze had haar gebed wel opgezegd, maar omdat alles zo vreemd en zo nieuw was geweest, had ze eigenlijk helemaal niet gedacht bij wat ze zei.

„Als er werkelijk gevaar zou dreigen, zou je nog niet bang hoe-

ven te zijn, Catrientje. De Here waakt immers over je,” had moeder gezegd en ze had eraan toegevoegd: „Maar er is heus niets waar je je ongerust over hoeft te maken. Moeder en vader zijn vlak bij je en ik zal de zolderdeur beneden op een kier laten staan. Is dat goed?”

Toen moeder weg was, had Catrientje nog eens gebeden en toen had ze er wel bij gedacht. Weer had ze gevraagd of de Here Jezus heel de nacht bij haar wilde blijven en daarna was ze heel rustig ingeslapen.

En nu was het morgen en begon er fijn een nieuwe dag. En oma zou alweer bij hen zijn. Alle dagen werden zondagen. Heerlijk!

Hoe laat zou het zijn? O, maar als ze uit het zolderraam keek, kon ze op de stadstoren zien hoe laat het was. Leuk was dat.

Zes uur pas. De wijzers stonden rechthoek. Die rekten zich zeker ook uit na zo'n lange nacht. Hè, ze zou best een poosje willen lezen, maar ze had hier geen boek. Haar boekenrekje was op haar kamertje. Maar wacht eens, in de hoek van de zolder lagen fijne jaargangen van plaatjestijdschriften. Ze ging plaatjes liggen kijken.

Hè, wat kraakte die zolder. Ze pakte het eerste het beste tijdschrift. En toen, nog voor ze het grote boek had opengeslagen, gebeurde er zo iets leuks. Voor het zolderraam verscheen de kop van Moortje. Hij keek naar binnen of hij wilde zeggen: „Goedemorgen, Catrientje. Doe maar vlug open.”

Catrientje schoof het tijdschrift weg van haar opgetrokken knieën en ging rechtop in bed zitten.

Maar toen ze haar hand aan de klink van het raam had, dacht ze er opeens aan, dat ze haar moeder beloofd had Moortje niet meer in huis te laten.

Ze trok haar hand weer terug, maar dat beviel Moortje niet. Hij gaf kopjes aan het raam en miauwde heel vriendelijk of hij wilde zeggen: „Laat me er nu in. Je weet toch wel hoe fijn ik in een hoekje van je bed ga liggen spinnen. O nee, ik zal niet onder de dekens komen, ik weet wel, dat je dat niet hebben wilt. Toe nou maar!”

Catrientje legde spijtig haar uitgespreide hand tegen het raam en Moortje begon weer ijverig kopjes te geven.

Toen bedacht Catrientje, dat het toch helemaal niet erg zou zijn, als Moortje hier op zolder bij haar zou zijn, terwijl er nog niemand op was.

Eigenlijk waren de bezoeken van Moortje aan haar kamertje

altijd ongeoorloofd geweest. Ja, maar toen had ze 't moeder nooit gevraagd. Moeder had vaak genoeg gezegd, dat het heel vies was een dier op bed te laten.

Weer ging haar hand naar de klink van het raam. Poes, die zag dat er een kansje was, begon ijverig te miauwen. Catrientje kon het niet over haar hart verkrijgen hem nog langer buiten te laten. Ze deed het raam open en Moortje glipte naar binnen en keek of hij wilde zeggen: „Hè, hè, eindelijk, wat heeft dat lang geduurd.”

Catrientje kroop terug in het warme holletje van haar bed. Nu zou Moor kopjes komen geven en lekker een plaatsje zoeken op haar voeten en dan spinnend zijn nageltjes in- en uittrekken op de wol van de deken. Dat deed hij altijd.

Maar dit keer deed hij het niet. Toen hij eenmaal op zolder was, keek hij helemaal niet meer naar Catrientje om. Hij wilde blijkbaar eerst eens onderzoeken wat voor vreemde dingen er op zolder terechtgekomen waren.

Hij rook eens aan de kast, sprong op de stoelen, miauwde zacht en verdween toen tussen de andere meubels.

„Hè nee, Moor, doe nu niet zo vervelend,” zei Catrientje, „kom hier. Nu moet ik weer op mijn blote voeten over de zolder.”

Ze wipte uit bed en zocht tussen de meubels naar hem. Toen ze hem niet vond, werd ze ongerust. Op handen en voeten kroop ze in hoeken en gaten.

En toen opeens voelde ze de nageltjes in haar voetzool.

„O,” zei ze boos. „Dacht je dat ik hier kroop om met jou te spelen? Nee, hoor, je moet zoet bij me blijven.”

Ze pakte hem op en stapte weer in bed.

„Zo,” zei ze en plantte hem weer op de dekens.

Hij wilde opstaan, maar kreeg geen kans. Ze hield hem neergedrukt met haar linkerhand, terwijl ze met haar rechterhand in het boek bladerde.

Ja, toen Moortje zag, dat er niets aan te doen was, ging hij liggen, maar erg rustig was hij nog niet. Hij trok zijn nageltjes helemaal nog niet in en uit. En dat vond Catrientje nu juist zo leuk. Ze begon hem over de rug te aaien. Zo, dat vond hij heer-

lijk en dan kwam hij wel in een humeur om te spinnen. Maar het boek was zwaar en ze had allebei haar handen nodig om het vast te houden.

Toen Moortje sliep, trok ze haar knieën op, plantte het boek ertegen en begon fijn het vervolgverhaal uit de jeugdrubriek te lezen. Ze had nu alle afleveringen bij elkaar. Het was pas halfzeven en ze had nog zeeën van tijd.

10. Moeder is boos

Hè, wat was dat een spannend verhaal. Met een kleur als vuur zat Catrien in bed te lezen.

Het verhaal ging over twee Hollandse jongens in de Spaanse tijd. Ze lagen in een greppel, terwijl de vijand op de weg passeerde.

Zouden ze ook gezien worden? . . . Catrientje hield de adem in.

En toen opeens kwam er van beneden een oorverdovend lawaai. Een stoel viel om. Er riep iemand om hulp. Deuren klaptten hard dicht.

„Wat zou dat zijn?” dacht Catrientje ongerust.

Moortje . . . Moortje moest het raam weer uit.

En toen zag ze dat Moortje weg was.

Waar was Moortje?

Ze kreeg vlug genoeg antwoord op die vraag.

Moeder gilte aan de trap: „Kom beneden, Catrientje, vlug . . . vlug . . .”

Catrientje rende de zoldertrap af en moeder duwde haar Moortje in de armen. Maar het was heus geen lieve Moortje, het was een woedend roofdier, met zwiepende staart, dat zich zijn prooi zag ontgaan. Hij blies en verzette zich en krabde Catrientje zo lelijk over de hand, dat ze hem verschrikt losliet. Gelukkig was de deur achter haar gesloten, zodat Moortje geen verder onheil kon aanrichten. Catrientje deed de buitendeur open en joeg hem de deur uit. Drie vurige strepen bloedden op haar hand, maar ze lette er nauwelijks op. Niemand had haar nog verteld wat er gebeurd was, maar ze begreep het wel. Poes was weggeslopen en op de een of andere manier beneden

beland, maar de zoldertrap was toch altijd dicht. Hoe kon hij . . . O, ze wist het al. Moeder had gisteravond toch de deur van de zoldertrap opengelaten. En de deur van de kamer was ook open geweest . . .

Schoorvoetend liep ze het keukentje door en bleef toen staan. Moeder kwam de keuken binnen en lette niet op haar. Ze haalde een glas water en vroeg gejaagd: „Waar is de poes? Is hij buiten?”

Catrientje knikte en volgde moeder aarzelend.

Op een stoel in de kamer zat oma. Haar ogen waren gesloten en ze hield haar hand tegen het hart gedrukt. Ze kreunde zachtjes.

Moeder hield het glas voor oma's mond.

„Drink eens, moeder. Toe, drink eens, er is heus niets gebeurd.”

Oma opende de ogen en glimlachte even; toen zei ze zacht: „Wat een aanstellerij, hè, maar ik schrok ook zo . . . Ik lag wat te soezen in bed en daar hoor ik opeens Piet als een razende in zijn kooi heen en weer springen. Ik kwam zo vlug mogelijk mijn bed uit, liep naar de kamer en . . . o, wat naar. Poes was op de schoorsteen geklommen en maakte zich juist gereed de sprong naar de kooi te wagen. Pietje vloog heen en weer in zijn wild schommelende kooi. Ik wilde tussenbeide komen, gooide een stoel om en . . .”

„Stil nu maar, moeder, denk er maar niet aan. Ik zal u wel naar bed brengen. Heus, de poes komt niet weer binnen.”

„Dat nare hart ook, het blijft zo te keer gaan,” klaagde oma.

Gelukkig zag oma Catrientje niet, toen ze aan de arm van moeder weer naar haar slaapkamertje ging. Ze stond in een hoekje van de gang en bleef daar tot oma op bed lag. Moeder kwam het kamertje uit en zag haar staan. Zo streng keek moeder haar aan, dat ze begon te huilen.

Maar moeder had geen meelij met haar.

„Schei uit met dat lawaai. Oma is al genoeg van streek. Dus jij hebt poes erin gelaten.”

„Ja, maar ik was . . .”

„Antwoord me op wat ik vraag, Catrientje,” zei moeder streng.

„Heb jij poes binnengelaten, terwijl je me beloofd had, dat je dat niet zou doen?”

Toen moest Catrientje wel ja knikken.

„Ga nu maar naar boven en kleeed je aan. Vanmiddag praten we verder. Nu moeten we alles vermijden, wat oma onrustig zou maken.”

Zo stil als een muisje zat Catrientje later aan het ontbijt. In de klas zwierven haar gedachten zo ver weg van de leesles, dat ze niet wist waar ze verder moest gaan, toen ze een beurt kreeg, en school moest blijven.

Op een holletje liep ze uit school naar huis. Bij de bakkerswinkel bleef ze niet staan, zoals anders om naar Moortje te kijken, die om deze tijd meestal in de bakkerij was. Ze had geen tijd en ze was ook boos op die lelijke Moor. Die was toch maar de schuld van alles. Als hij vanmorgen stilletjes bij haar gebleven was, had ze hem weer uit het zolderraam kunnen zetten en niemand zou gemerkt hebben, dat . . .

O, wat was dat? . . .

Catrientje kreeg een erge schrik. De doktersauto stond voor de deur. Nee, ze vergiste zich niet. Dat autonummer was zo gemakkelijk te onthouden, BT 98—93 en het kaartje met de rode slang zat op de voorruit.

Wie zou er ziek zijn?

Ze wipte door de achterdeur het huis binnen en kwam door de keuken op de gang.

Ze hoorde Fransje heel hard huilen. Zou die soms ziek zijn?

Nee, hoor, Fransje huilde alleen maar, omdat hij zo helemaal aan zijn lot overgelaten werd. Ze hoorde moeder en dokter praten op oma's kamer. Zou oma dan ziek zijn?

Fransje, die zijn zusje gezien had, begon hoe langer hoe dwingender te huilen. Catrientje boog zich over de wieg, maar dat hielp niet.

Zou ze hem uit zijn bedje nemen? Dat mocht ze alleen als moeder en vader het goedvonden.

Fransje had zich bloot getrapt en balde zijn vuisten van nijd. Dikke tranen stroomden hem over de wangen.

O, die mensen, die nu precies deden of hij helemaal niet bestond.

Catrientje nam hem heel voorzichtig uit zijn wiegje.

„Och, klein manneke dan toch!”

Fransje huilt en Fransje lacht. In zijn zusjes arm was hij onmiddellijk stil. Hij greep naar Catrientjes krulletjes, die zo mooi glansden in de zon.

Pats! Daar sloeg het portier dicht. Nu was dokter weggegaan. Moeder kwam niet direct binnen. Ze bleef nog even praten met oma.

Toen ze even later de kamer binnenkwam, zei Catrientje:

„Dag, moeder, is oma ziek? Wat scheelt haar?”

„Dag Catrientje,” zei moeder. „Oma moet om te beginnen veertien dagen in bed blijven. De zenuwachtigheid om het verhuizen had haar al van streek gebracht en nu is daar nog bijgekomen de narigheid van vanmorgen.”

Catrientje keek naar het doktersrecept in moeders hand.

„Zal ik even naar de apotheek gaan?”

„Ja, ga maar even. Hoe vlugger oma de poeders krijgt, hoe beter.”

Moeder nam Fransje van Catrientje over.

„Je moet Fransje niet meer op je eigen houtje uit zijn bedje halen.”

„Ja, maar hij huilde en . . .”

„We moeten eerst weten, dat we je werkelijk vertrouwen kunnen,” zei moeder.

Meer zei moeder niet, maar Catrientje wist nu, dat moeder haar ongehoorzaamheid van vanmorgen nog niet vergeten was.

Het dropje, dat ze in de apotheek kreeg, smaakte haar lang zo lekker niet als anders. Met een bedrukt gezichtje kwam ze weer binnen.

Vader was ook weer thuis. Hij knikte even toen Catrientje binnenkwam, maar maakte helemaal geen grapjes zoals anders.

Hè, wat was dat akelig stil onder het eten. Van de hutspot, die ze anders zo heerlijk vond, nam ze ook maar een klein beetje. En toen zei ze opeens – en ze was blij dat ze iets gevonden had,

wat ze zeggen kon —: „Nu ligt oma met mijn verjaardag op bed. Dat is helemaal niet prettig.”

En toen zei vader — en zijn stem klonk stroef —: „Catrientje, je moet nu eens minder denken aan de dingen, die voor jou niet prettig zijn. Moeder heeft me verteld wat er vanmorgen gebeurd is. Ik vind het heel erg, dat je een belofte aan moeder zo licht telt.”

Toen legde Catrientje het hoofd in de handen en begon hard te snikken.

Maar moeder trok haar niet naar zich toe, zoals anders en vader zei: „Ik zou me maar stil houden voor oma. Het is zo al erg genoeg.”

O, wat had Catrientje een nare dag. Ze mocht oma niet gedag zeggen voor ze naar school ging en juf vroeg waarom ze gehuild had. Toen ze zei, dat oma ziek was, schrok juf en vroeg of het dan zo erg was, en toen Catrientje schudde van nee, begreep juf er helemaal niets meer van.

„Hier heb je een mooi plaatje, Catrientje,” zei juf, „en je mag de borden schoonmaken ook.”

Een plaatje en de juffrouw helpen. Allebei fijne dingen. Als juf alles maar eens wist! Ze had een gevoel of ze juf nog bedrogen had ook.

Ze keek wat er op het plaatje stond. Een krans van bloemen en midden in die krans de woorden „God ziet u”.

Catrientje moest de hele verdere middag aan die woorden denken.

God zag haar en die morgen, toen ze Moortje binnengelaten had, had Hij haar ook gezien. En nú zag Hij haar weer. Hij wist alle dingen en Hij zag ook hoe verdrietig ze was.

Na schooltijd, toen ze met juf alleen was, omdat ze ook nog water mocht geven aan de plantjes in de vensterbank, kwamen de waterlanders weer. Juf trok haar naar zich toe. Ja, want die wist ook niet wat voor ondeugende dingen ze gedaan had.

En toen vertelde Catrientje alles uit zichzelf tegen juf.

Dat oma ziek was en dat dat kwam, omdat Moortje de kanarie bijna opgegeten had.

Juf luisterde aandachtig. Ja, ze keek ook wel heel ernstig, maar boos was ze niet. Ze vroeg alleen: „Weet je wat ik zou doen in jouw plaats, Catrientje? Ik zou naar huis gaan en praten met moeder.”

„Maar moeder is boos op me. Ze wil niet meer met me praten.”

„Probeer het eens, Catrientje, ik denk, dat het wel meevalt.”

Langzaam ging Catrientje naar huis.

In de verte zag ze al, dat de schemerlamp brandde en moeder onder de lamp zat te stoppen.

Op andere dagen liep ze op een holletje naar huis. Dan trok ze een voetenkussen dicht bij moeder en ging daarop zitten lezen. Het licht viel dan precies op haar boek. Zij saampjes met moeder onder de lamp en verder alles in 't donker.

En nu?

Schoorvoetend kwam ze binnen en ging in een hoekje zitten. O, ze zou er niet over durven beginnen nu . . .

Catrientje kon haar oren bijna niet geloven, toen moeder heel vriendelijk zei: „Catrientje, kom eens bij me zitten.”

„Is u dan niet meer boos op me, moeder?”

En toen praatte moeder met Catrientje. Ze zag het plaatje, dat Catrientje gekregen had en ze zei, dat God niet alleen alles zag, maar ook alles hoorde. Als je iets beloofde, hoorde Hij dat ook en als je die belofte brak, brak je die ook tegenover Hem.

En die morgen had Catrientje net gedaan of God niet bestond. Of vader en moeder niet bestonden. En wat er met oma's vogel gebeurd was, was haar schuld. Je kon altijd nare dingen verwachten, als je maar deed waar je zin in had.

En die nare dingen waren nog niet eens het ergste. Het ergste was, dat ze de Here Jezus bedroefd had. Alles kon alleen weer goed worden, als ze werkelijk berouw had.

Dat zei moeder allemaal. Ze zei, dat Catrientje eens goed over al die dingen moest denken. Nee, naar oma mocht ze nog niet, alleen even welterusten zeggen voor ze naar bed ging.

Maar toen het bedtijd was, sliep oma en toen zei moeder, dat ze dan tot de volgende dag moest wachten.

Moeder bracht Catrientje zelf weg naar de zolder en bad met haar.

Alles zei ze tegen de Here Jezus. Alles, en ze vroeg vergeving voor haar. Voor ze in bed stapte, sloeg Catrientje haar armen om moeders hals en vroeg of moeder haar ook vergeven wilde.

Moeder was eindelijk weer lief tegen Catrientje. Ze stopte haar lekker warm onder en knuffelde haar en zei, dat alles nu weer helemaal in orde was en later kwam vader ook nog even.

Catrientje lag nog heel lang wakker. Er was ook zoveel om over te denken.

En oma's oude ladekast kraakte weer en de stoelen leken weer even raar als gisternacht. Maar dat vond Catrientje allemaal niet erg meer. Ze was helemaal niet bang. Ze had gebeden en vergeving gevraagd. Moeder en vader waren weer goed op haar. Er was geen plaats in haar hart voor angst. Alleen maar voor blijdschap.

11. De verrassing

Catrientje kwam op een holletje uit school naar huis. Het was halftwaalf en als ze vlug was, mocht ze oma een glas melk brengen en ook nog even blijven praten.

Hijgend kwam ze het keukentje binnen.

„Oma's melk . . . Heeft u ze al ingeschonken?”

„Oma heeft haar melk al.”

„Hè? . . .” schrok Catrientje.

„Ga haar toch maar even gedag zeggen.”

Met muts en mantel nog over de arm opende Catrientje de deur van oma's slaapkamer en toen . . .

„O moeder, het bed is leeg! Oma is weg! . . .”

Moeder lachte zo geheimzinnig, maar toen begreep ze het wel. Oma kon nergens anders zijn dan in de kamer. Ze kreeg een kleur van blijdschap en wilde de deur van de kamer opendoen, maar moeder legde de hand op haar schouder voor ze binnen kon gaan.

„Nee, nee, opgewonden standje, zó niet. Oma mag vandaag een uurtje in de stoel bij de haard zitten en morgen een uurtje langer en . . .”

„O, dan is oma op mijn verjaardag de hele dag op . . .”

Moeder keek haar dochtertje aan en Catrientje sloeg haar ogen neer.

Daar had ze alweer het eerst aan zichzelf gedacht.

„We praten nog wel eens over die verjaardag van je, maar ga nu naar binnen en doe heel kalmjes aan.”

Heel voorzichtig deed Catrientje de deur open en och . . . daar

zat oma. Ze was nog niet aangekleed. Ze zat in vaders grote stoel en moeder had haar helemaal in een wollen deken gepakt.

Alleen haar hoofd kwam er bovenuit. Och, wat was oma mager en oud geworden. En haar haren waren nog witter dan eerst.

„Dag, Catrientje,” knikte oma. „Hoe vind je het nu, dat ik hier zit?”

Heel voorzichtig wilde Catrientje haar een kus op de wang geven, maar omdat oma net haar kant uitkeek, kwam de kus op het puntje van oma's neus terecht.

O, wat moesten ze lachen. Oma deed gelukkig ook mee. En Catrientje hoefde dit keer de tafel niet te dekken. Ze mocht eventjes zonder te veel te babbelen aan oma's voeten zitten. Wat was het gezellig, dat oma weer bij hen in de kamer was.

En toen gooide Fransje roet in het eten. Die begon te jengelen en zette een keel op van wonder en geweld.

Oma glimlachte wat vermoeid, en toen moeder vroeg of ze nu maar weer liever naar bed wilde gaan, knikte ze.

„'t Zweet stond haar op het voorhoofd, omdat Fransje hilde,” vertelde moeder later tegen vader. „Ze kan nog geen drukte om zich heen hebben.”

„Dan moet ik op mijn verjaardag heel zachtjes doen, als Tine en de anderen bij me komen,” bedacht Catrientje.

Vader en moeder keken elkaar veelbetekenend aan, en toen zei moeder: „O ja, Catrientje, we zouden over jouw verjaardag nog eens praten. Wat zou je liever willen: dat oma in bed bleef op je verjaardag of opstond?”

„Dat hoeft u toch niet te vragen,” zei Catrientje, die toch wat ongerust was, omdat ze niet wist wat moeder bedoelde met die vraag.

„Misschien is oma op jouw verjaardag wel zo ver opgeknapt, dat ze mag opstaan,” vervolgde moeder. „Maar dan zouden we de verjaardag moeten vieren met ons vijfjes.”

„O moeder, maar ik vind het zo heerlijk als de meisjes van school mogen komen.”

„En moet oma dan maar op bed blijven?”

Verdrietig schudde Catrientje het hoofd. Nee, vóór alle dingen moest die lieve schat er toch bij zijn.

„Oma moet erbij zijn,” zei ze zacht. „Ik zal wel tegen de meisjes zeggen, dat ze nu niet kunnen komen.”

„Zo mag ik het horen,” zei moeder. „Ik wilde weten of je dat offer voor oma wilde brengen, maar nu heb ik nog een verrassing voor je. Ik wilde jou en je vriendinnetjes toch een gezellig middagje bezorgen. We zullen aan Tine’s moeder vragen of zij haar huis niet één keer daarvoor wil afstaan. Dan geven wij dat middagje op de eerste woensdag die op je verjaardag volgt.”

„En de gebakjes en de chocolademelk . . .”

„Dacht je, dat wij de traktatie door Tine’s moeder laten betalen? Nee, hoor, daar zorgen wij voor,” lachte moeder, en zij vervolgde: „Praat er nog maar niet over met Tine. Ik zal zelf wel met haar moeder gaan praten.”

„Zo heb ik eigenlijk twee verjaardagen,” glunderde Catrientje. Blij ging ze naar school en o, wat had ze een moeite haar geheim te bewaren. Ze schoof heen en weer in de bank en kon zich bijna niet stilhouden.

Maar ze vertelde er niets van, want ze had moeder beloofd te zwijgen.

Moeder was er nu niet bij, maar er was er Eén die je wel zag. Altijd. Toen Catrientje thuiskwam, had ze haar geheim bewaard.

12. Catrientjes verjaardag

Catrientje werd erg verwend op haar verjaardag. Twee boeken had ze gekregen. Fijne, dikke boeken met prachtige gekleurde platen. En postpapier. Op dat postpapier kwam je niet uitgekeken. Ze had de doos meegenomen naar school en de vriendinnetjes bewonderden hem om 't hardst. Vijfentwintig velletjes zaten erin in vijf verschillende kleuren. Roze, lichtblauw, lila, zalmkleurig, en geel. En haar naam stond er ook op. Er was niet zo maar een gekleurde C opgeplakt. Nee, boven aan het postpapier stond echt haar naam gedrukt met mooie donkerblauwe lettertjes. Catrientje . . . voluit.

„Van oma krijg ik mijn cadeautje vanmiddag als ik uit school kom,” vertelde de jarige.

„En waar is je tas dan nog zo dik van?” vroeg een nieuwsgierig Aagje.

Lachend liet Catrientje de grote trommel zien, die moeder in haar tas gepakt had. Voor alle kinderen een biscuitje en een toffee en voor juf een reep chocolade en voor de onderwijzer had ze ook nog een fijne sigaar van vader. Maar die zat niet in de tas, die zat in de zak van haar mantel in een klein doosje, want anders zou hij niet heel overgekomen zijn.

Ze mocht nu ook met Tine praten over de heerlijke middag, die nog in 't vet zat.

„Jouw moeder is het zelf aan mijn moeder komen vragen,” vertelde Tine, „en moeder vond het direct goed. Ze wil het straalkacheltje in de serre zetten. Daar is het zo heerlijk licht en dan mogen we daar spelen. Wie vraag je?”

„Natuurlijk Emmy en Nolda en Gerda en Netty.”

Tine knikte. Dat waren de meisjes, met wie ze altijd de verjaardag vierden.

„Wat vind je prettiger,” vroeg Tine, toen ze om vier uur naar huis gingen, „deze dag of woensdag als je met ons je verjaardag viert?”

Ja, dat was een moeilijke vraag. Die wist Catrientje niet te beantwoorden. De middag met haar vriendinnetjes was altijd heerlijk, maar deze dag thuis had ze ook voor geen geld willen missen.

„Ik zal je ná woensdag antwoord geven,” lachte ze.

En toen ging ze naar binnen, waar oma haar wachtte met haar verjaarscadeau.

Oma zat bij de haard. Het was heerlijk warm in de kamer, maar toch lag er nog een plaid over haar knieën. Ze zat te breien aan een sokje van Fransje.

Hè, heerlijk was dat, dat breiwerk in oma's handen. Dat betekende, dat oma zich weer wat beter voelde.

Toen Catrientje binnenkwam, legde oma het sokje weg.

„Zo, jarige,” lachte ze. „Nu zul je wel heel erg nieuwsgierig zijn naar je cadeautje. Kijk, het zit in dit doosje. Ik zal je geduld nu niet langer op de proef stellen, hoor. Kijk maar eens wat erin zit.”

Vlug opende Catrientje het doosje.

„Oh, wat mooi!”

Op de witte watten lag een koralen kettinkje van aaneengeregen staafjes.

„O oma, wat prachtig! Niemand op school heeft zulke kralen.”

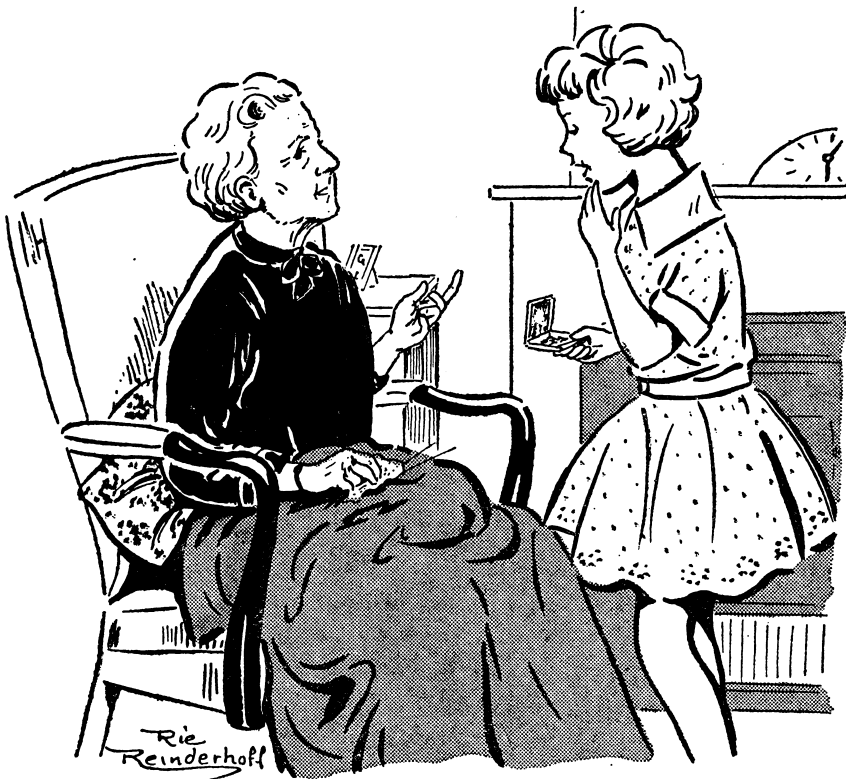
„Is het daarom alleen mooi?” vroeg oma lachend.

Catrientje nam het kettinkje en legde het om haar hals.

„Wat een grappig slot, oma! Een staafje door een ringetje. Hoe sluit dat?”

„Het slotje is van goud. Het is iets verbogen en het zou gevaarlijk zijn het zo te dragen. We moeten het eerst even na laten zien.”

„Is het kettinkje dan oud, oma?”

„Ja, het kettinkje is heel oud. Ik kreeg het zelf, toen ik net zo oud was als jij.”

„Kreeg u het ook op uw verjaardag?”

„Nee,” zei oma, „en omdat ik je erbij wilde vertellen waar en wanneer ik het kreeg, bewaarde ik het tot vanmiddag.”

Moeder, die Fransje had moeten verzorgen, kwam nu ook in de kamer zitten en luisterde naar oma's verhaal.

Catrientje zat tussen moeder en oma in en luisterde naar de lieve oude stem en bedacht, dat het toch heerlijk was om oma altijd bij je te hebben.

13. Wat oma vertelde

„Toen ik nog jong was, Catrientje,” begon oma, „woonde ik niet in de stad zoals jij. Vader was jachtopziener en we woonden buiten en wel heel erg buiten, want ik moest minstens een halfuur lopen om naar school te gaan. Och, wat kan ik soms nog met heimwee terugdenken aan ons lieve kleine huisje met de rood en wit geverfde luiken, waartegen de klimop zo mooi afstak. Wat kan ik me nog goed herinneren hoe het er in dat huisje uit zag. Een grote vierkante tafel was voor het raam geschoven en tegen een van de muren stond de oude ladekast, die nu nog boven bij jou op zolder staat. De vloer was bruin gebeitst en de heldere matten stonden er zo fris op!”

„Was er een grote tuin bij, oma?”

Oma lachte.

„Een tuin? Het grote bos was onze tuin, en de hele zomer door versierden veldbloemen uit het bos onze kamer.

Ja, nu kan ik vaak met heimwee denken aan die tijd uit mijn jeugd, maar toen was ik helemaal niet zo erg tevreden. Moeder was vaak ziek en dan moest ik vroeg opstaan om ons huisje aan kant te maken voor ik naar school ging. O Catrientje, wat was het dan mooi buiten zo in de vroege. Als ik bij de pomp water ging halen, schetterden de vogeltjes hun plezier uit om de nieuwe dag, doch ik hoorde alleen maar het knarsen van de pomp en ik was boos, omdat ik het zoveel moeilijker had dan de meeste meisjes.

Echt ontevreden werd ik pas, toen vader me op een keer meenam naar het grote buiten waar hij in dienst was. Het lag een kwartier lopen dieper de bossen in en ik kende het niet anders

dan vanuit de verte. Het was een kasteelachtig huis met torentjes en glas-in-loodramen. En toen op die morgen mocht ik mee naar het huis. Terwijl vader met zijn patroon praatte, werd ik bij een meisje gebracht, dat zo ongeveer van mijn leeftijd was. Och, wat was ze mooi om te zien. Lange blonde krullen omlijstten een sneeuwwit gezichtje en ze had een kanten jurkje aan, dat zo mooi was, dat ik beschaamd mijn rood katoenen rokje glad streek. Op haar moeders aandringen liet ze me haar speelgoed zien. Mooie poppen, die kostbare kleertjes droegen. Een poppenhuis met vier verdiepingen: o, het zou heerlijk zijn om dit alles in je bezit te hebben en ermee te mogen spelen. Wij mochten ermee spelen, of liever gezegd: ik speelde ermee en zij keek toe. Zij lag lusteloos in een ligstoel en liet zich een beschuitje met jam opdringen. Ik watertandde, toen ik zag wat er klaarstond voor haar: heerlijke verse broodjes en chocolademelk. Och, wat had ik er me graag eens aan te goed willen doen. Zij wendde het hoofd af van de lekkere dingen en wilde niet eten.

Van die dag af hunkerde ik ernaar precies zo'n leventje te hebben als zij. Zij leefde in prachtige kamers en moeder vertelde, dat ze een gouvernante had om haar les te geven. Ik dacht daaraan als ik, met mijn kousen en schoenen onder mijn arm gekneld, barrevoets mijn weg naar school ging.

Een enkele keer mocht ik nog wel eens mee met vader. De laatste keer, dat ik het rijke meisje zag, lag ze in een prieel. Ik zat bij haar en keek hoe ze speelde met een kettinkje.

„Waarom doe je het niet om?” vroeg ik.

Ze wees op een lichtblauw kettinkje dat ze om had.

„Ik kan toch zeker maar één kettinkje tegelijk dragen. Ik verloor dit gisteren in het prieel en vond het vandaag terug.”

Ik antwoordde toen: „Ja, jij hebt méér dan je dragen kunt en ik . . . ik hèb nooit wat moois.”

„Wil je dit hebben?” Ze reikte me het kettinkje toe.

Ik durfde het niet aan te nemen, maar haar moeder, die er later bijkwam, verzekerde me dat ik het gerust mocht hebben als ik het mooi vond.

Korte tijd later hoorde ik, dat de bewoners van het huis op reis

waren naar het zuiden. Angélique – zo heette het dochttertje – was ook meegegaan. Ze keerde echter niet meer met haar ouders terug. Ze stierf in het verre land en werd daar begraven.

Eén keer ging ik nog naar het huis. Toen vertelde haar moeder me hoe Angélique ernaar gehunkerd had één keer ook zo te kunnen lopen en draven als ik.”

Oma zweeg en veegde tersluiks een traan weg.

„En is dit het kettinkje, dat dat meisje droeg?” vroeg Catrientje zacht.

Oma knikte.

„Ik heb het mijn leven lang bewaard en als ik weer een ontevreden bui had, keek ik ernaar en leerde dankbaar te zijn voor al de dingen, waarmee God mij iedere dag weer zegende. Vandaag draag ik het aan jou over, Catrientje en ik hoop, dat je aan mijn verhaal zult denken als je het draagt. Ontevredenheid is zonde voor God.”

„Bleef u altijd in dat huisje wonen?”

Oma schudde het hoofd.

„Later trokken we naar de stad en toen verlangde ik naar mijn huisje in het bos, Catrientje. Maar als ik soms ontevreden was, keek ik naar het rode kettinkje en dacht aan het versje, dat moeder vaak zong:

Tel uw zegeningen, tel ze één voor één,
tel ze, tel ze alle en vergeet er geen.”

Toen Catrientje 's avonds alleen op zolder lag, kon ze niet slapen. Ze dacht aan het doosje met het kettinkje, dat dicht bij haar lag in één der laden van de oude kast. En de oude kast kraakte en steunde, of hij zeggen wilde: „Nu heb je eens gehoord, Catrientje, hoe oud ik al ben. Net zo oud als het kettinkje, dat je moet dragen en waar je naar moet kijken als je Moortje eens erg mist.”

Moortje . . . ja, dat was ook één van de dingen, waarover Catrientje gemord had.

„Woensdag laat ik oma’s cadeautje aan de vriendinnetjes zien,”
dacht Catrientje.

Maar oma’s verhaal zou ze er niet bij vertellen. Dat was een
geheimpje tussen oma, moeder en haar.

Toen de oude kast weer kraakte en steunde, sliep Catrientje
en toen praatten hij en het kettinkje maar samen over lang ver-
vlogen dagen.

14. Een vrolijke middag met een droevig slot

Tikketik-tikketik.

De meisjes waren aan het tafeltennissen. Lustig vloog het balletje heen en weer.

Netty en Emmy leverden slag na Nolda en Gerda. Die twee zaten nu met Tine en Catrientje in de serre en lepelden van de heerlijke gebakjes, waarop Catrientje trakteerde. Telkens hield het getik op en dan kropen Netty en Emmy giechelend over de grond om het balletje terug te vinden.

„Schiet eens op. Wij willen ook weer aan de beurt komen,” riep Tine.

„Emmy slaat zo wild en nu zijn we al twee balletjes kwijt.”

Tine hielp ook zoeken. Die kende beter de hoeken en gaten van de kamer. Zij ontdekte dan ook waar de balletjes waren. Mies, de poes, lag met haar twee glinsterogen onder het dressoir uit te kijken. Toen er weer een balletje viel, gaf ze er met haar fluwe-len pootje een tik tegen, zodat het onder het dressoir rolde en daar vond Tine de twee andere balletjes ook.

Mies werd geknuffeld en verwend om haar grappige streken en de balletjes moesten met een pook onder het dressoir vandaan gehaald worden.

„Nu zijn we helemaal in de war met ons spel,” zuchtte Emmy.

„Weet jij nog hoe de stand was?”

„Zo iets van 18-3,” lachte Netty. „Laten we de zaak maar weg-ruimen, dan gaan we een spelletje doen met z'n zessen.”

„Ik kan toveren,” zei Catrientje. „Als ik een zakdoek heb, kan ik een geldstuk laten verdwijnen.”

Netty reikte haar het doosje aan, waarin de drie geborduurde zakdoekjes lagen, die ze van de vriendinnetjes voor haar verjaardag had gekregen, maar Catrientje schudde het hoofd.

„Nee, hoor, die neem ik niet, die zijn te mooi en er moet aan de zakdoek ook een brede zoom zitten, anders gaat het niet.”

„Jij hebt nogal wat noten op je zang voor je aan het toveren slaat,” lachte Netty.

Tine haalde uit de linnenkast een grote zakdoek van haar vader en Catrientje toverde toen een dubbeltje weg en deed dat zo handig, dat het heel lang duurde eer de meisjes in de gaten hadden, dat het geldstukje in één der hoeken van de zakdoek geschoven zat.

„Dat is niet echt toveren,” zei Nolda. „Als je echt toveren kunt, moet je iets laten verdwijnen, zonder dat het ergens te vinden is.”

„Dat bestaat niet!” riepen de anderen.

„Wat bestaat niet?” vroeg Tine’s moeder die juist binnenkwam.

„Dat iemand echt kan toveren,” zei Catrientje.

„Dan zal ik jullie eens een verhaal laten horen van iemand, die echt kon toveren,” zei mevrouw en zij haalde het dikke boek uit de kast, waarin de „Sprookjes van Andersen” stonden. Och, de meisjes wisten wel, dat de verhalen niet werkelijk gebeurd konden zijn, maar ze luisterden toch met een kleur als vuur. Het was een heerlijke middag en veel te vroeg naar hun zin hield mevrouw op met voorlezen.

„Nu gaan jullie nog wat spelletjes doen en dan ga ik in de keuken om . . . om . . .”

Plagend keek mevrouw het kringetje rond. Tine wist wel, dat moeder flensjes ging bakken, maar ze verklapte niets.

„Nu gaan we spreekwoorden raden,” zei ze, toen haar moeder weg was. „Wie gaat er op de gang?”

„Ik wel,” zei Nolda.

Terwijl Nolda op de gang was, overlegden de vriendinnetjes, dat ze in gedachten zouden nemen het bekende gezegde: „Wat gij niet wilt, dat u geschiedt, doe dat ook aan een ander niet”.

Terwijl de meisjes de vragen bespraken, die ze stellen zouden,

verveelde Nolda zich op de gang helemaal niet. Ze paste voor de grap de mantels van haar vriendinnetjes. De rode mantel van Gerda was haar veel te groot en die van Netty ook. Emmy had een regenmantel aan. Die paste ze niet, want regenmantels waren toch allemaal eender. Wacht, het jasje van Catrien moest ze ook even aantrekken. Nou, dat werd ook al aardig kaal. Hij was haar veel te klein ook. Wat zat er voor hards in de zak? O, dat witte doosje met het kettinkje van Catrientjes oma. Wat een beeldige koralen waren dat toch!

Opeens kreeg Nolda een inval. Zij zou nu eens echt toveren en het kettinkje helemaal laten verdwijnen. Natuurlijk alleen maar voor de aardigheid.

Stilletjes lachend nam ze het kettinkje uit het doosje en liet het in het borstzakje van Catrientjes jasje glijden. Het lege doosje stopte ze weer in de zijzak. O, nu zou je dat verschrikte gezicht van Catrientje eens zien.

„Nolda, kom maar binnen!”

„Begin maar te vragen.”

Het eerste woord van het spreekwoord moest verborgen zijn in de vraag, die Tine stelde. Ze vroeg: „Wat heb je op de gang gedaan, Nolda?”

„Ik heb getoverd,” lachte Nolda.

Nolda bleef ook in haar verdere antwoorden zinspelen op haar getover in de gang, maar de meisjes dachten, dat dat een grapje was.

Het duurde lang voor Nolda het spreekwoord geraden had, en de meisjes konden niet allemaal een beurt krijgen om de gang op te gaan, want Tine's moeder kwam al heel gauw binnen met een schaal goudgele flensjes, bestrooid met donkerbruine suiker. En toen ze die op hadden, was het feest ook afgelopen. Het was bij halfzeven en de meisjes moesten hoognodig naar huis.

Nolda wachtte tot Catrientje haar jasje aantrok en daarna vroeg ze: „Laat mij je kettinkje nog eens zien voor je naar huis gaat?”

Argeloos opende Catrientje het doosje en . . . het was leeg.

„O,” schrok Catrientje.

Maar het gegiechel van Nolda stelde haar spoedig gerust.
„Ik heb toch gezegd, dat ik getoverd heb op de gang,” lachte ze.
„Nu, ik heb je kettinkje weggetoverd.”
„Waar heb je het gelaten?” vroeg Catrientje.
Nolda stak haar hand in het borstzakje van Catrientjes jasje om het verdwenen voorwerp weer te voorschijn te halen.
En toen . . . o, vreselijk, wat een schrik! Het kettinkje was verdwenen.
„Het kan niet weg zijn, Catrientje,” riep Nolda, die zich plotse-
ling erg schuldig voelde. „Hier heb ik het ingedaan.”
„Kalm aan, meisjes, misschien zit er een gaatje in de voering,”
kalmeerde Tine’s moeder, die erbij geroepen werd.
Er was geen gaatje in de voering. Het kettinkje werd niet ge-
vonden. Het was en bleef weg.
„Ik durf niet naar huis . . . o, ik durf niet naar huis.”
„Laten we nog maar eens zoeken,” stelde Tine voor.
De meisjes zochten op plaatsen, waar het kettinkje onmoge-
lijk kon liggen: de serre, de kamer, de gang werden kruipend
afgezocht.
Nolda zocht schreiend mee.
„Houd nu maar op met dat gegrien, dat helpt toch niets,”
snauwde Tine.
„Jullie moeten niet boos zijn op Nolda,” zei Tine’s moeder. „Het
was misschien onvoorzichtig van haar om een grapje uit te halen
met Catrientjes kettinkje, maar ze maakte het niet met opzet
zoek. Het zal nog wel terechtkomen.”
Maar waar was het dan?
„Zal ik het zelf tegen je moeder gaan zeggen, Catrientje?” snikte
de arme Nolda.
Mevrouw knikte.
„Ja, dat is het allerbeste. Nolda moet dan even met Catrientje
meegaan en . . .”
„Maar dan zal moeder ongerust worden,” zuchtte Nolda.
Mevrouw dacht even na.
„Ik weet wat,” zei ze. „Tine en ik zoeken vanavond nog eens
flink in alle hoeken en gaten van de gang. Catrientje zegt thuis

niet wat er met het kettinkje gebeurd is. Dat is ook beter voor haar oma. Wanneer we het verloren schaap vanavond terugvinden, hoeft je oma er helemaal niet ongerust over te zijn.”

„En als u het niet vindt?” haperde Catrientje.

„Dan ga ik morgen zelf naar je oma en moeder toe om alles uit te leggen.”

„Hè ja,” zuchtte Nolda, die toch wel erg opgezien had tegen de moeilijke taak.

Tine's moeder klopte haar op de schouder: „En voortaan handen uit een anders zak, meisje, ook voor de grap. Je ziet nu wat voor nare dingen je kunt beleven.”

De meisjes vertrokken samen in een heel wat minder luidruchtige stemming dan ze gekomen waren, en dat was geen wonder.

Die fijne middag had een erg naar slot gekregen.

15. Catrientje komt thuis

„Ha, daar hebben we ons feestvarkentje. Kleed je maar vlug uit, juffertje, want we zijn al bijna klaar met de boterham.”

„Ik moet niet meer eten,” zei Catrientje en kroop in een hoekje bij de haard.

„Wat is dat nu, Catrientje, je wilt toch nog wel een boterhammetje?” zei oma ongerust.

Maar moeder kon best begrijpen, dat Catrientje geen honger meer had.

„Die maag zit vol met gebakjes en chocolademelk en nog meer,” zei ze lachend.

Toch werd moeder ongerust, toen Catrientje stil in haar hoekje bleef leunen.

„Je hebt zeker veel te veel lekkers gesnoept,” zei ze. „Als ik jou was, zou ik maar gauw naar bed gaan.”

Naar bed . . . daar had Catrientje oren naar. Ze maakte zich zo ongerust, dat oma of moeder zouden vragen naar het kettinkje.

Oma trok haar naar zich toe.

„Heb je een prettige middag gehad, mijn kind?”

Catrientje knikte, maar durfde oma niet aan te zien . . . O, nu zou oma wel vragen of de meisjes de kralen mooi hadden gevonden, en dan zouden de tranen komen. Catrientje voelde ze al prikken achter haar oogleden.

Oma vroeg gelukkig niets, maar de tranen kwamen toch, toen ze alleen in haar bedje lag. O, het was toch zo erg wat er gebeurd was.

En toen haar wangen nog helemaal nat waren kwam haar moeder. Ze was helemaal niet verwonderd, dat Catrientje hilde. Ze ging op de rand van het ledikant zitten en knikte.

„Ja, ja, dat had ik wel gedacht,” zei ze. „Je verbergt iets voor moeder, waar je verdriet over hebt en nu kun je niet slapen.”

„Ja maar . . . ik mag niet . . . ik kan niet . . .”

„Voor moeder hoeft je geen geheimen te hebben.”

„Maar oma mag het niet weten.”

Ja, toen schrok moeder heel erg, want ze begreep wel, dat er iets met het kettinkje gebeurd was.

„Vertel gauw, Catrientje.”

En toen kwam het verhaal van Nolda's grapje, dat zulke nare gevolgen had gehad.

Toen Catrientje ophield te vertellen, nam moeder Catrientjes hoofd tussen haar handen en keek haar aan.

„Dus je hebt het kettinkje eerlijk niet gedragen en het daardoor verloren?” Bij het licht van de zaklantaarn, die moeder meegebracht had, keek ze Catrientje in de ogen.

Maar die ogen hadden niets te verbergen. Ze keken moeder open en eerlijk aan. Catrientje had dit keer geen schuld.

„Dan kunnen we nog maar één ding doen, kind,” zei moeder.

„We kunnen tegen de Here Jezus zeggen hoe erg we het vinden, dat het kettinkje verloren is gegaan en we kunnen Hem vragen of Hij het weer terecht wil brengen.”

Catrientje veerde op.

„Komt het dan vast en zeker terecht?”

„Dat moeten we afwachten, lieverd,” zei moeder glimlachend. Moeder bad met Catrientje. Ze vroeg of de Heiland het kettinkje terug wilde brengen als Hij dat goedvond.

„Uw wil geschiede,” zei moeder aan het eind.

Toen zei moeder, Catrientje onderdekkend: „Ziezo en ga nu maar lekker slapen en we bewaren ons geheim voor oma, omdat dat het beste voor haar is.”

„En als oma ernaar vraagt?”

„Dan is het kettinkje misschien al gevonden,” zei moeder. „Het kan niet weggelopen zijn. Er is altijd nog een grote kans, dat het terechtkomt.”

Catrientje kon nu wèl slapen. De Here Jezus wist alles. Moeder wist alles. En dan was alles ook goed.

16. Van wie was die auto?

Het kettinkje was niet gevonden.

Dat was de verdrietige boodschap, die Tine meebracht, toen ze de volgende morgen op school kwam.

Stilletjes groepten de meisjes bijeen.

Toen Catrientje zei, dat ze haar moeder alles verteld had, zei Tine: „Dan hoeft moeder ook niet bij jullie thuis te komen, hè?” Catrientje schudde het hoofd.

„Nee, want oma mag nog niets merken.”

Zou oma het weten en zou ze zo geschrokken zijn, dat de dokter geroepen moest worden?

Dat vroeg Catrientje zich af, toen ze uit school kwam. Er stond namelijk een grote mooie auto voor de deur van haar huis.

Maar toen ze dichterbij kwam, zag ze dat het geen doktersauto was. Op de achterbank stonden een koffer en een reistas en voorin lagen handschoenen en een leuk sjaltje. Wie zou er toch bij hen op bezoek zijn? Nieuwsgierig keek Catrientje door het raam. Naast oma zat een dame. Ze hield oma's hand vast en kuste haar . . . Nee, hoor, daar begreep Catrientje niets van.

Voorzichtig ging ze naar binnen. Maar toen trok de vreemde dame haar naar zich toe en kuste haar . . . O, Catrientje kreeg een kleur van verlegenheid en wilde zich losmaken. Zo'n vreemde dame ook, die je zo maar kuste. En toen zei de dame – ze praatte niet helemaal Hollands –: „Ik ben your tante Kate. Ja, ja, het is heus waar, hoor.”

„Wat? Tante Kate uit Amerika?”

En toen lachten ze en huilden ze allemaal en niemand dacht meer aan het kettinkje.

Tante Kate uit Amerika was gekomen. Zo maar onverwachts om hen allemaal te verrassen en om oma te zien, die al zo oud werd.

En oma's hart? Kon dat nu wel tegen die drukte?

„Dat is heerlijke drukte,” zei oma, „en daar kan ik wel tegen.”

Toch moest ze die middag wel drie uur gaan rusten. Maar dat was niet zo erg, want tante Kate bleef wel drie maanden.

En dat was een hele tijd.

Een tante uit Amerika die overkwam en zo lang bij je bleef. Wat was dat heerlijk!

Daar was om te beginnen de auto, die tante Kate gehuurd had voor de tijd dat ze in Holland was. Ze chauffeerde zelf en Catrientje zat als een prinsesje naast haar. En de auto werd ondergebracht bij bakker Van Heul en nu zag Catrientje Moortje, de poes, elk ogenblik.

Die ontrouwe Moor. Hij kwam helemaal niet meer op bezoek bij Catrientje. Hij scheen te denken: als jullie zo'n kabaal maken als ik een vogeltje uit de kamer wil hebben, zoek ik ze buiten op en blijf liever in mijn lekker warme mandje, waar ik slagroom mag likken en in en uit kan lopen en muizen bij de vleet vind.

Er was ook het samen slapen met tante op zolder.

Een deftige tante uit Amerika, die zo maar op zolder sliep! O, maar Catrientjes tante was geen sikkepitje deftig. Ze droeg een paar stevige sportschoenen en een mantel van Engelse stof en ze had leuk donker krulhaar.

„Het is heel dwaas om verwaand te zijn,” zei tante Kate.

En tante kon het weten, want die had heel Amerika rondgezworven en als verpleegster nogal wat beleefd. O, de verhalen, die tante Kate kon doen als ze 's avonds bij de haard zaten. Ze had soms uren paard moeten rijden in sneeuwstormen om een zieke te helpen, die op een afgelegen boerderij woonde. En dan die keer dat tante Kate onderdak had gezocht voor de nacht en ingesneeuwd was en in geen maand verder kon. Heerlijke verhalen allemaal, die tante Kate bij de schemerlamp vertelde.

Op bed bedelde Catrientje ook wel eens om een verhaal, maar dan wilde tante Kate niet vertellen. Dan babbelde ze wat met Catrientje en dan moest Catrientje op haar beurt vertellen.

Over de dingen, die ze in al die jaren beleefd hadden en over school en over de vriendinnetjes en over oma, die ze vroeger had mogen opzoeken.

„Ik sliep toen op het kamertje, dat oma nu heeft,” zuchtte Catrientje.

Hoorde tante Kate het heimwee in Catrientjes stem, toen ze over haar kamertje vertelde?

„Zou je weer graag een eigen kamertje hebben, Catrientje?”

Catrientje knikte.

„Vader zal er later een timmeren.”

„Ben je soms bang om alleen op zolder te slapen?”

Catrientje schudde het hoofd. Nee, bang was ze niet, na het gesprek dat ze die eerste avond met moeder gehad had, maar ze hield er toch niet van op die grote hollewaai van een zolder te slapen, ook niet nu het gezellige veldbed van tante Kate zo dicht naast het hare stond.

„Waarom ga je niet beneden slapen bij Fransje op de kamer?”

„O, dat zou ik wel graag willen, maar dat kamertje is zo smal. Als daar mijn bed zou staan, kon moeder overdag niet meer bij Fransjes wieg.”

En toen Catrientje op een dag uit school kwam, zei tante Kate: „Ziezo, Catrientje, ga nu maar eens kijken op Fransjes kamertje, nu kun je er wel slapen.”

Wat had tante Kate gedaan?

Ze had een beeldig wit ledikantje voor Fransje gekocht, beschilderd met roze rozen. En er stond ook een boekenkast op de kamer met een gebloemd gordijn ervoor. O, wat was het nu een gezellig kamertje geworden!

„Maar waar moet nu mijn bed staan?”

„O, jij domoor,” zei moeder en schoof het gordijn weg en toen . . . er zat een opklapbed achter het gordijn verborgen.

„O, wat heerlijk.” Catrientje vloog haar moeder om de hals. Maar moeder duwde haar lachend naar tante Kate.

„Voorlopig blijf je nog bij me op zolder slapen, hoor,” waarschuwde tante Kate.

Natuurlijk vertelde Catrientje ook van het bloedkoralen kettinkje dat zoek was.

Tante Kate kende het sieraad wel en ze kende het verhaal van het zieke meisje ook.

„O tante Kate, als oma toch ooit eens naar het kettinkje vraagt!”

„Oma zal er misschien niet om denken, terwijl ik hier nog ben, maar later . . .”

„En het zal nu wel niet meer terechtkomen,” zuchtte Catrientje.

„Tine’s moeder heeft de gang expres schoongemaakt en het wandkleed van de kapstok is nog van de muur geweest.”

Tante Kate schudde het hoofd.

Nee, dat kettinkje zou nu wel niet meer terechtkomen.

Wat tante Kate niet allemaal meegebracht had uit Amerika! De koffers leken wel onuitputtelijk. Er kwamen allerlei leuke en praktische cadeaus uit te voorschijn voor oma, moeder, Fransje en vader.

En wat had tante Kate voor Catrientje meegebracht?

Een heel mooie donkerblauwe jurk en een schortje, dat zo grappig veel op het huishoudschort van moeder leek. Met een echt hartje en schouderbanden. En dan ook nog een beeldige muts van wit bont met witte wanten en een witte kraag. O, wat was dat prachtig!

En het mooiste was, dat tante Kate de velletjes zelf gelooid had. In Amerika deed je alles zelf.

„Wat zal dat leuk staan op je mantel, Catrientje. Pas de kraag eens!”

Och, wat was dat een teleurstelling: dat bontstelletje stond helemaal niet mooi op Catrientjes kale jasje.

Maar tante Kate wist alweer raad. Ze had in één van haar koffers een mooie lap donkerblauwe stof en daar liet ze voor Catrientje een mantel van maken.

O, wat was dat mooi!

„Catrientje lijkt wel een prinses met zo'n mooie bontkraag,” lachte oma. „Wat zullen de meisjes op school wel zeggen?”

„In geen geval mag Catrientje die mooie mantel naar school aandoen,” zei moeder.

Catrientje keek zuchtend naar haar jasje dat zo kaal werd.

„We gaan van je oude jasje een nieuw maken,” zei tante Kate. „We gaan hem keren. Je zult eens zien hoe mooi hij wordt.”

„Dan zal ik toch mijn mooie mantel een paar dagen naar school moeten dragen!”

Tante Kate schudde het hoofd.

„Niks, hoor. We knappen dat karweitje op in de kerstvakantie. Je hebt dan alleen een paar dagen huisarrest.”

Ja, die Amerikaanse tante wist overal raad op.

17. Catrientje doet een vondst

Huisarrest!

Dat was helemaal niet erg, als het zo gezellig was als bij Catrientje thuis.

Oma zat bij de haard te breien. Moeder was bezig aardappelen te schillen en tante Kate zat met kleine Fransje op haar schoot. Hij was al spelend in slaap gevallen. Fransje was aardig verwend door tante Kate. Alle drie zongen ze zachtjes kerstliederen en Piet floot er dwars doorheen zijn mooiste trillers alsof hij wilde zeggen: „Als die lelijke Moor niet meer komt, zal ik wel meezingen.”

Daar is uit 's werelds duist're wolken
een licht der lichten opgegaan . . .

Catrientje zong zeker dapper mee?

Nee, hoor, Catrientje kon niet meezingen. Die had zo'n secuur werkje onder handen. Ze moest haar jasje uit elkaar torren.

Of dat dan zo moeilijk was, die steekjes lossnijden?

Ja, maar het mesje moest vlijmscherp zijn en Catrientje moest zorgen, dat ze niet in de stof sneed.

„Je hebt jonge sterke ogen,” had tante Kate gezegd. „Ga maar dicht bij het raam zitten, dan kun je goed zien.”

En nu zat Catrientje daar en tornde en luisterde naar de mooie liederen, die tante Kate hier zo graag wilde horen, omdat ze anders het kerstfeest altijd zo ver van huis moest vieren.

Toen het mooie bekende kerstlied uitgezongen was, zei tante Kate:

„Laten we nu nog zingen: Ere zij God!”

„Maar dan moet Catrientje ook meezingen,” zei oma.

„Even dit kleine stukje nog lostornen, dan is het voorste gedeelte klaar,” zei Catrientje.

„Goed,” zei moeder, „dan breng ik eerst Fransje naar bed en schenk een lekker kopje koffie in.”

Terwijl moeder Fransje wegbracht, babbelde oma wat met tante Kate.

Rits . . . rits . . . rits, het mesje kroop door de steken van de stof en toen . . . o, wie beschrijft de verwondering en de blijdschap van Catrientje. Tussen de wattenvoering zat het kettinkje . . . het mooie bloedkoralen kettinkje.

„O oma . . . moeder . . . tante Kate . . . mijn kettinkje . . . het is terecht, het is terecht.”

„Was dat kettinkje dan zoekt?” vroeg oma.

Ja, nu moest Catrientje het hele verhaal wel aan oma doen, maar nu was het niet erg meer, want het kettinkje was gevonden. O, wat waren ze allemaal blij.

Tante Kate probeerde uit te vinden hoe het kettinkje achter de voering was geraakt, terwijl deze niet stuk was.

„Zat er ook ergens een tortje, Catrientje?”

„Ja, maar niet in de borstzak. Wel bovenaan in de stof, het was haast niet te zien.”

„Juist,” zei tante Kate. „Dan heeft Nolda, die zo mooi kon toveren, je kettinkje per ongeluk in dat tortje laten glijden.”

Nolda en de vriendinnetjes en Tine’s moeder! Ja, die moesten nu allemaal weten, dat het raadsel van de verdwenen ketting opgelost was.

Catrientje moest dan haar mooie nieuwe mantel maar voor een keer op een door-de-weekse dag aandoen.

Nolda maakte een luchtsprong van een meter, toen ze het fijne nieuws hoorde.

„O Catrientje, wat heb ik dikwijls aan jouw kettinkje gedacht. Het was toch eigenlijk mijn schuld, dat het zoekgeraakt was, en ik heb er . . . ik heb er . . . om gebeden ook, dat het weer terecht zou mogen komen.”

„Ik ook,” zei Catrientje zacht.

En toen ze thuiskwam en het „Ere zij God” meezong, was er dankbaarheid in haar hart.

Had moeder begrepen wat ze dacht? Die knikte, toen het loflied uit was en zei: „Ere zij God, voor alles wat we in dit leven ontvangen, maar in de eerste plaats: Ere zij God, omdat Hij zijn Zoon op aarde zond om ons zalig te maken.”

Vlak voor Kerstmis kwam er bericht, dat tante Kate half januari weer moest vertrekken.

Catrientje barstte in snikken uit.

„Nu is het ook geen fijn kerstfeest meer,” riep ze.

Moeder zei niets. Och, ze waren allemaal wel een beetje verdrietig om dat aanstaande vertrek van tante Kate.

Maar toen ze kerstfeest vierden en vader de kerstgeschiedenis verteld had, zei moeder zacht: „Heb je wel gehoord, Catrientje, dat we het kerstfeest kunnen vieren onder alle omstandigheden? In oorlog en vrede, of we alleen zijn of met z'n allen. Altijd is daar het Wonder dat we gedenken hoe God zijn Zoon voor ons op aarde gezonden heeft, opdat wij bij Hem in de hemel zouden kunnen komen.”

18. Slot

Toet . . . toet . . . toet . . .

Korte scherpe stoten op de stoomfluit van het grote witte schip, dat aan de kade in Amsterdam gemeerd ligt. Er wordt geschreeuwd en heen en weer gedraafd. Langzaam komt er beweging in het gevaarte.

Het gaat zijn tocht over de oceaan beginnen.

Over de reling buigen zich de passagiers, die nu op weg zijn naar het verre land.

Tante Kate is ook bij de vertrekkenden.

Haar ogen zoeken oma's lieve oude gezicht, daar achter het raampje van de auto.

Catrientje en de anderen staan op de kade en wuiven haar een laatste vaarwel toe.

„Here God, zorg voor hen,” bidt ze zacht.

En dan daalt er een vredig en veilig gevoel in haar hart, want nu is er wel pijn om het afscheid, maar toch ook grote rijkdom.

Veilig in Jezus' armen,
veilig aan Jezus' hart!

Vaarwel, lief . . . lief . . . Holland!

Vaarwel, allemaal!

Tot weerziens!